

OCENA
STANU SANITARNEGO
POWIATU KROŚNIEŃSKIEGO
ZA ROK 2024

Krosno Odrzańskie, marzec 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej	4
3. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi	9
4. Ocena stanu sanitarno- technicznego podmiotów działalności leczniczej	20
5. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej	23
6. Ocena zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	30
7. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych	40
8. Nadzór sanitarny nad środowiskiem pracy i chemikaliami	46
9. Ocena stanu sanitarnego szkół i innych placówek oświatowo -wychowawczych	51
10. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	62
11. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	66
12. Działalność kontrolno – represyjna	80

1. Wstęp

Ocena stanu sanitarno-higienicznego powiatu krośnieńskiego za rok 2024 została opracowana, jak corocznie, na podstawie danych uzyskanych w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Zadania te realizowane są poprzez sprawowanie nadzoru bieżącego i zapobiegawczego nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Ponadto zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest organizacja, prowadzenie, koordynacja i nadzór nad działalnością oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie krośnieńskim w roku 2024 było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia oraz wody, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej. Realizacja tego celu była istotą prowadzonej działalności zapobiegawczej i bieżącej oraz doskonalenia procedur identyfikacji i szacowania zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych.

Zgodnie z przepisami art. 12a, ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 416) przedkładam Radzie Powiatu informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu za rok 2024.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Krośnie Odrzańskim
mgr Krystyna Pietkiewicz
(podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym)

2. Ocena sytuacji epidemiologicznej

DANE O LUDNOŚCI

Nadzorem sanitarnym objęty jest powiat krośnieński w skład którego wchodzi 2 miasta i 7 gmin.

Według stanu na 31.12.2022 roku w powiecie krośnieńskim było 53105 mieszkańców.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

W zakresie działań przeciwepidemicznych prowadzony jest nadzór nad rejestracją i zwalczaniem ognisk chorób zakaźnych i pasożytniczych, inicjowanie badań epidemiologicznych chorób uwarunkowanych czynnikami środowiskowymi.

W 2024 roku zarejestrowano 3 ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych. W dwóch ogniskach wyizolowano czynnik etiologiczny. W jednym Norowirus, w drugim Salmonella Enteritidis.

W analizowanym okresie sprawozdawczym zanotowano 1629 przypadków chorób zakaźnych.

W roku 2024 w porównaniu do roku 2023 na terenie powiatu krośnieńskiego nie wystąpiły zachorowania na:

- Kiłę późną - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,85 w 2023 roku,
- Kiłę wczesną - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,85 w 2023 roku,

W roku 2024 w porównaniu do roku 2023 spadła zachorowalność na:

- Grypę ogółem - z 21 zachorowań przy zapadalności 38,8 w 2023 roku do 1 zachorowania przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone - z 4 zachorowań przy zapadalności 7,39 w 2023 roku do 1 zachorowania przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19) - z 815 przy zapadalności 1505,63 w 2023 roku do 726 zachorowań przy zapadalności 1367 w 2024 roku,
- Grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego - z 340 zachorowań przy zapadalności 628,1 do 256 zachorowań przy zapadalności 482 w 2024 roku.
- Posocznicę wywołaną przez Streptococcus Pneumoniae - z 3 zachorowań przy zapadalności 5,54 w 2023 roku do 1 zachorowania przy zapadalności 1,88 w 2024 roku.

W roku 2024 w porównaniu do roku 2023 wzrosła zachorowalność na:

- Salmonellozy, zatrucia pokarmowe - z 10 zachorowań przy zapadalności 18,47 w 2023 roku do 11 zachorowań przy zapadalności 20,71 w 2024 roku,
- Płonicę - z 142 zachorowań przy zapadalności 262,33 w 2023 roku do 176 zachorowań przy zapadalności 331,4 w 2024 roku,
- Różę - z 4 zachorowań przy zapadalności 7,39 w 2023 roku do 10 zachorowań przy zapadalności 18,8 w 2024 roku,
- Boreliozę - z 57 zachorowań przy zapadalności 105,3 w 2023 roku do 72 zachorowań przy zapadalności 135,58 w 2024 roku,

- Szczepienia p/wścieklicznie - z 7 zachorowań przy zapadalności 12,93 w 2023 roku do 15 zachorowań przy zapadalności 28,24 w 2024 roku,
- Ospę wietrzną - z 140 zachorowań przy zapadalności 258,6 w 2023 roku do 175 zachorowań przy zapadalności 329,5 w 2024 roku,
- Wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO - z 5 zachorowań przy zapadalności 9,24 w 2023 roku do 6 zachorowań przy zapadalności 11,29 w 2024 roku,
- Biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe, w tym dzieci do lat 2 - z 11 zachorowań przy zapadalności 20,32 w 2023 roku do 12 zachorowań przy zapadalności 22,6 w 2024 roku,
- Gruźlicę - z 1 zachorowania przy zapadalności 1,85 w 2023 roku do 2 zachorowań przy zapadalności 3,76 w 2024 roku,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium Difficile - z 3 zachorowań przy zapadalności 5,54 w 2023 roku do 7 zachorowań przy zapadalności 13,18 w 2024 roku,
- Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy - z 1 zachorowania przy zapadalności 1,85 w 2024 roku do 2 zachorowań przy zapadalności 3,76 w 2024 roku,
- Biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (ogółem) - z 40 zachorowań przy zapadalności 73,9 w 2023 roku do 48 zachorowań przy zapadalności 90,39 w 2024 roku,
- Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae (ogółem) - z 3 zachorowań przy zapadalności 5,54 w 2023 roku do 4 zachorowań przy zapadalności 7,53 w 2024 roku,
- Zakażenia wirusem RSV - z 1 zachorowania przy zapadalności 1,85 w 2023 roku do 21 zachorowań przy zapadalności 39,5 w 2024 roku,
- Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy - z 1 zachorowania przy zapadalności 1,85 w 2023 roku do 13 zachorowań przy zapadalności 24,48 w 2024 roku.

Nowe zachorowania w 2024 roku na:

- Wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO - 4 zachorowania przy zapadalności 7,53 w 2024 roku,
- Świnę - 4 zachorowania przy zapadalności 7,53 w 2024 roku,
- Nowo wykryte zakażenia wirusem HIV - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter - 2 zachorowania przy zapadalności 3,76 w 2024 roku,
- Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone - 3 zachorowania przy zapadalności 5,65 w 2024 roku,
- Kiła, inne postacie kiły i kiła nieokreślona - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Mikobakteriozy - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone - 3 zachorowania przy zapadalności 5,65 w 2024 roku,

- Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 - 7 zachorowań przy zapadalności 13,18 w 2024 roku,
- Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna inna określona i nieokreślona - 3 zachorowania przy zapadalności 5,65 w 2024 roku,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Yersinia enterocolitica - 2 zachorowania przy zapadalności 3,76 w 2024 roku,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone - 2 zachorowania przy zapadalności 3,76 w 2024 roku,
- Listerioza - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Krztusiec - 18 zachorowań przy zapadalności 33,9 w 2024 roku,
- Choroba meningokokowa inwazyjna - posocznica - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku.

Zachorowalność na poniższe choroby w roku 2024 utrzymał się na tym samym poziomie co w roku 2023:

- Lambliozę - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae - zapalenie opon mózgowych/lub mózgu - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.Coli inną i BNO - 1 zachorowanie przy zapadalności 1,88 w 2024 roku.

ZAKAŻENIA SARS-CoV-2(COVID-19)

W 2024 roku zarejestrowano 726 zachorowań przy zapadalności 1367, natomiast w 2023 roku 815 przy zapadalności 1505,63. W 2024 roku nie zarejestrowano zgonów na SARS-CoV-2, natomiast w 2023 roku 1.

ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KRWI Z NARUSZENIEM CIĄGŁOŚCI TKANEK

WZW typ C przewlekłe i BNO.

W 2024 roku zarejestrowano 6 zachorowań na WZW typu C przewlekłe i BNO przy zapadalności 11,29, natomiast w 2023 roku zarejestrowano 5 zachorowań przy zapadalności 9,24.

WZW typ B przewlekłe i BNO.

W 2024 roku zarejestrowano 4 zachorowania przy zapadalności 7,53, natomiast w 2023 roku nie zarejestrowano zachorowań na WZW typu B.

ZACHOROWANIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką Salmonella

W 2024 roku zarejestrowano 11 zachorowań przy zapadalności 20,71.

Zachorowania wg grup wiekowych, płci i środowiska przedstawia poniższa tabela zachorowań.

Grupa wiekowa	Zachorowania ogółem	Środowisko			
		Miasto		Wieś	
		M	K	M	K
<1 roku	1	1			
> 1 roku	2	1	1		
5 - 14 lat	3	1	1		1
15-46 lat	2		1	1	
>46	3	1	1		1
Ogółem	11	4	4	1	2

Sezonowy rozkład zachorowań:

I kw. - 1 zachorowanie III kw. – 4 zachorowania IV kw. - 6 zachorowań

1. Nosiciele pałeczek Salmonella

W 2024 roku zarejestrowano 2 nosicielei zakażonych pałeczkami Salmonella.

2. Nosiciele duru brzuszego

W 2024 roku nie zarejestrowano nowych zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome A, B, C.

W rejestrze nosicielei jest zarejestrowanych dwóch stałych nosicielei pałeczek duru brzuszego. Są to dwie kobiety w wieku 72 i 81 lat.

CHOROBY ODZWIERZĘCE

1. Borelioza

W 2024 roku zarejestrowano 72 zachorowania przy zapadalności 135,58, natomiast w 2023 roku zarejestrowano 57 zachorowań przy zapadalności 105,3. Jest to wzrost o 15 przypadków zachorowań.

2. Róża

W 2024 roku zarejestrowano 10 zachorowań przy zapadalności 18,8, natomiast w 2023 roku zarejestrowano 4 zachorowania przy zapadalności 7,39.

ZACHOROWANIA NA CHOROBY OBJĘTE PROGRAMEM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

1. Ospa wietrzna

W 2024 roku zarejestrowano 175 zachorowań przy zapadalności 329,5, natomiast w 2023 roku zarejestrowano 140 zachorowań przy zapadalności 258,6.

2. Świnka

W 2024 roku zarejestrowano 4 zachorowania na świnkę przy zapadalności 7,53, natomiast w 2023 roku nie zarejestrowano zachorowań.

3. Gruźlica

W 2024 roku zarejestrowano 2 zachorowania na gruźlicę przy zapadalności 3,76, natomiast w 2023 roku zarejestrowano 1 zachorowanie przy zapadalności 1,85.

SZCZEPIENIA PRZECIWKO WŚCIEKLIŹNIE

W 2023 roku zarejestrowano 41 osób pokąsanych przez zwierzęta, w tym 7 osób zostało zakwalifikowanych do szczepień przeciwko wściekliczynie.

W 2024 roku zarejestrowano 42 osoby pokąsane przez zwierzęta, w tym 15 osób zostało zakwalifikowanych do szczepień przeciwko wściekliczynie.

ZAPYTANIA W TRYBIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W 2024 roku do Sekcji Epidemiologii wpłynęły 4 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, złożone drogą elektroniczną, w tym jeden wniosek dotyczył uzupełnienia i poszerzenia informacji poprzedniego wniosku. Wyżej wymienione wnioski dotyczyły udostępnienia informacji o:

- wydanych decyzjach o objęciu kwarantanną w trybie art.34 ust.2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w latach 2020, 2021 oraz 2022,
- o liczbie odwołań, które wpłynęły do organu wyższego stopnia od wydanych decyzji administracyjnych przez PSSE w Krośnie Odrzańskim o objęciu kwarantanną w trybie art. 34 ust.2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,
- o liczbie zarejestrowanych pogryzień człowieka przez przedstawicieli gatunku „Pies domowy” w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2024 roku z podziałem na: lata, teren wiejski/miejski, wiek osoby pogryzionej, płeć osoby pogryzionej, relacje między psem a osobą pogryzioną (pies własny, znany, nieznan).

Sporządził: Anna Wakuła-Rokicka - Kierownik Sekcji Epidemiologii

3. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Szczepienia ochronne to kluczowy element strategii profilaktyki zdrowotnej i jedno z największych osiągnięć zdrowia publicznego, szybka i wysoce skuteczna forma eliminacji chorób zakaźnych.

W Polsce, powszechne szczepienia dzieci i młodzieży począwszy od okresu noworodkowego do dorosłości doprowadziły do znacznego ograniczenia ryzyka zachorowania i powikłań w przebiegu chorób zakaźnych m.in. błonicy, poliomyelitis, wirusowego zapalenia wątroby typu B. Wraz ze wzrostem liczby osób uodpornionych zmniejsza się ryzyko epidemii chorób zakaźnych w populacji.

Obecność w populacji osób uodpornionych przeciwko danej chorobie zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania wśród nieuodpornionych, którzy z różnych przyczyn (medycznych) nie mogą być poddani szczepieniom. Ma to oczywiście zastosowanie dla chorób, które przenoszą się z człowieka na człowieka (nie dotyczy takich chorób jak min. tężec, kleszczowe zapalenie mózgu czy wścieklizna).

Im więcej osób zostało zaszczepionych, tym większa jest odporność zbiorowiskowa i tym bardziej jesteśmy wszyscy chronieni przed niebezpiecznymi chorobami zakaźnymi.

W Polsce wykaz chorób zakaźnych objętych obowiązkiem szczepień ochronnych, określa **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych** (Dz.U.2023 poz. 2077 z późn.zm) wydane na podstawie art. 17 ust. 10 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2024 poz. 924 z późn.zm). Rozporządzenie określa również osoby lub grupy osób obowiązanych do poddawania się szczepieniom ochronnym, wiek i inne okoliczności stanowiące przesłankę powstania obowiązku szczepień, schemat i liczbę dawek oraz terminy ich podania uwzględniające wiek osoby objętej obowiązkiem, sposób przeprowadzania i kwalifikacje osób przeprowadzających szczepienia ochronne.

Terminy i wytyczne dotyczące wykonania szczepień ochronnych zawarte są w **Programie Szczepień Ochronnych (PSO)**, corocznie modyfikowanym w zależności od sytuacji epidemiologicznej kraju oraz zaleceń WHO. W Polsce PSO obejmuje: *szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży* według wieku oraz *osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie i szczepienia zalecane*.

Osoby przebywające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są obowiązane do poddania się szczepieniom ochronnym przeciwko chorobom zakaźnym określonym w PSO, jak również do poddania się szczepieniom w przypadku ogłoszenia epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego. W stosunku do osób małoletnich odpowiedzialność za wykonanie obowiązku poddania się szczepieniom obowiązkowym spoczywa na rodzicach lub opiekunach prawnych dziecka.

Obowiązkowe szczepienia ochronne wykonują wyłącznie świadczeniodawcy w ramach umów zawartych z NFZ na świadczenie podstawowej opieki zdrowotnej lub innego zakresu świadczeń, jeśli tak przewiduje umowa.

W 2024 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie Odrzańskim nadzorowali realizację Programu Szczepień Ochronnych w: 18 punktach szczepień funkcjonujących w ramach Poradni Lekarzy POZ na terenie powiatu krośnieńskiego (w tym 1 punkt szczepień „CM TOPMED” w Krośnie Odrz. ze względów organizacyjnych realizuje

również szczepienia osób zapisanych do obiektu filialnego w Maszewie) oraz 3 obiektach szpitala należących do Zachodniego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w Krośnie Odrzańskim, w których realizowane są również wybrane szczepienia: Oddział Położniczo – Ginekologiczny (szczepienia w okresie noworodkowym), Izba Przyjęć z Poradnią Chirurgiczną oraz Nocna i Świąteczna Opieka Medyczna (szczepienia poekspozycyjne p. tężcowi).

Profilaktyczną opieką medyczną w ramach POZ objętych zostało 9 190 dzieci i młodzieży w rocznikach: 2024-2005 (zgrupowane dane na podstawie kart uodpornienia przechowywanych w punktach szczepień - stan na dzień 31.12.2024r.).

Poniżej w tabelach przedstawiono analizę porównawczą stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży w poszczególnych grupach wiekowych na przestrzeni lat 2024-2022.

Szczepienia przeciwko jednostkom chorobowym w danym przedziale wiekowym		Stan na dzień 31.12.2024r (%)		Stan na dzień 31.12.2023r (%)		Stan na dzień 31.12.2022r (%)	
Gruźlica w 1 r.ż.		96,8 %		97,2 %		98,4 %	
WZW typu B w 1 r.ż. (w 2024 roku rocznik 2024)	Szczep. pierwotne (2 dawki)	55,23%	Ogółem 88,8 % (wymagany jest minimalny odstęp czasu do podania 3 dawki)	40,7%	Ogółem 88,6 % (wymagany jest minimalny odstęp czasu do podania 3 dawki)	45,7%	Ogółem 89,50 % (wymagany jest minimalny odstęp czasu do podania 3 dawki)
	Szczep. uzupełniające (3 dawki-pełny cykl)	33,57%		47,9%		43,8%	
WZW typu B stan zaszczepienia w 2 r.ż. (w 2024r. rocznik 2023)	Szczep. pierwotne (2 dawki)	11,8%	Ogółem 97,9%	1,8%	Ogółem 95,7%	5,0%	Ogółem 98,5%
	Szczep. uzupełniające (3 dawki-pełny cykl)	86,1%		93,9%		93,5%	

Szczepienia p. gruźlicy oraz pierwsza dawka szczepień p. WZW typu B realizowane są w przypadku pozytywnej kwalifikacji lekarskiej podczas pobytu dziecka w oddziale noworodkowym. Kolejne dawki szczepienia p. WZW B i p. pozostałym chorobom realizują świadczeniodawcy, z którymi NFZ zawarł umowy o udzielanie tych świadczeń – dane statystyczne przedstawione zostały w kolejnych zestawieniach tabelarycznych.

Szczepienia przeciwko poszczególnym jednostkom chorobowym w danym przedziale wiekowym		Stan na dzień 31.12.2024 r. (%)		Stan na dzień 31.12.2023 r. (%)		Stan na dzień 31.12.2022 r. (%)	
Błonica, Tężec, Krztusiec w 16-18 m-cu życia	Szczep. pierwotne	55,8%	Ogółem 95,8%	58,6%	Ogółem 94,4%	53,7%	Ogółem 94,2 %
	Szczep. uzupełniające	40,8%		35,8%		40,5%	

Blonica, Tęzec, Krztusiec, Poliomyelitis realizowane w 6 rż. (1 przypominające)	73,8% (niższy wskaźnik od zadowalającego na poziomie 95% i wyżej - wynika min z faktu, że część dzieci urodzonych z końcem roku kalendarzowego podlegających szczepieniom - w związku z okresem sezonowych infekcji jest czasowo odraczana ze szczepień i po okresie rekonwalescencji szczepienia są realizowane również w kolejnym okresie sprawozdawczym.)	69,2% (niższy wskaźnik od zadowalającego na poziomie 95% i wyżej - wynika min z faktu, że część dzieci urodzonych z końcem roku kalendarzowego podlegających szczepieniom - w związku z okresem sezonowych infekcji była czasowo odraczana ze szczepień.)	71,1% (niższy wskaźnik od zadowalającego na poziomie 95% i wyżej - wynika min z faktu, że część dzieci urodzonych z końcem roku kalendarzowego podlegających szczepieniom - w okresie sezonowych infekcji jest czasowo odraczana ze szczepień.)
Blonica, Tęzec, Krztusiec, Poliomyelitis stan zaszczepienia w 7 rż. (I dawka przyp.)	89,2%	87,0%	92,8%
Blonica, Tęzec w 14 rż. (realizowane 2 szczep. przypominające)	80,7%	81,5%	84,4%
Blonica, Tęzec stan zaszczepienia w 15 rż. (2 szczep. przypominające)	91,8%	94,3%	93,1%
Blonica, Tęzec realizacja do ukończenia 19 rż. (ostatnie 3 szczep. przypominające)	73,4%	78,5%	74,0%
Krztusiec realizacja w 14 rż. (2 przypom.)	80,7%	81,5%	84,4%
Krztusiec stan zaszczepienia w 15 rż. (2 przypom.)	91,8%	94,3%	93,3%

Szczepienia przeciwko poszczególnym jednostkom chorobowym w danym przedziale wiekowym	Stan na dzień 31.12.2024 r. (%)			Stan na dzień 31.12.2023 r. (%)			Stan na dzień 31.12.2022 r. (%)		
Odra, Świnka, Różyczka realizacja w 13-14 m-cu życia	79,4% (pozostali – min. nie osiągnęli wymaganego wieku)			76,0% (pozostali – min. nie osiągnęli wymaganego wieku)			72,4% (pozostali – min. nie osiągnęli wymaganego wieku)		
Odra, Świnka, Różyczka Stan zaszczepienia dzieci w 3 rż	Rocznik 2022: 79,4%			Rocznik 2021: 94,1%			Rocznik 2020: 93,4%		
Odra, Świnka, Różyczka Stan zaszczepienia dzieci w 10 rż.	Szczep. podst.	1,5%	Ogółem 98,1%	Szczep. podst.	0,8%	Ogółem 98,4%	Szczep. podst.	17,8%	Ogółem 99,4%
	Szczep. przyp.	97,0%		Szczep. Przyp.	97,6%		Szczep. przyp.	81,6%	
Odra, Świnka, Różyczka realizacja w 6 rż.	Szczep. podst.	22,2%	Ogółem 97,4%	Szczep. podst.	27,2%	Ogółem 96,8%	Szczep. podst.	23,9%	Ogółem 96,8%
	Szczep. przyp.	75,2%		Szczep. przyp.	69,6%		Szczep. przyp.	72,9%	
Odra, Świnka, Różyczka Stan zaszczepienia w 7 rż.	Szczep. podst. Rocznik 2018	6,0%	Ogółem 95,2%	Szczep. podst. Rocznik 2017	6,4%	Ogółem 95,3%	Szczep. podst. Rocznik 2016	3,2%	Ogółem 98,5%
	Szczep. przyp. Rocznik 2018	89,2%		Szczep. przyp. Rocznik 2017	88,9%		Szczep. przyp. Rocznik 2016	95,3%	

Szczepienia ochronne min. przeciwko Haemophilus Influenzae typu b (hib) oraz p. pneumokokom wprowadzone zostały do PSO obowiązkowo u małych dzieci - w celu eliminacji kolonizacji tych drobnoustrojów w nosogardle i w efekcie redukcji zakażeń inwazyjnych i zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych z ich udziałem. Poziom zaszczepienia dzieci przeciwko

tym drobnoustrojom w poszczególnych kategoriach wiekowych utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat, pożądanym poziomem zaszczepienia jest próg 95% zaszczepionych w danej populacji w pełnym cyklu. Poniżej przedstawiono stan zaszczepienia dzieci w poszczególnych kategoriach wiekowych (stan na dzień 31.12.2024r.).

Rok urodzenia	Szczepienie podst. p. Haemophilus Influenzae typu b		Ogółem % szczepionych (w trakcie cykli i z pełnym schematem)
	Szczepienie pierwotne (%)	Szczepienie uzupełniające (%)	
2024	48,4	w roczniku 2024 nie podlega szczep. ze wzgl. na wymagany wiek	nie brane pod uwagę ze wzgl. na wymagany wiek
2023	56,7%	39,1%	95,8%
2022	7,8%	87,6%	95,4%
2021	4,0%	92,0%	96,0%
2020	4,2%	93,9%	98,1%
2019	1,1%	96,5 %	97,6%

Rok urodzenia	Szczepienie podst. p. Streptococcus pneumoniae		Ogółem % szczepionych (w trakcie cykli i z pełnym schematem)
	Szczepienie pierwotne (%)	Szczepienie uzupełniające (%)	
2024	50,9%	w roczniku 2024 nie podlega szczep. ze wzgl. na wymagany wiek	nie brane pod uwagę ze wzgl. na wymagany wiek
2023	50,6%	45,2%	95,8
2022	3,9%	88,9 %	92,8 %
2021	2,1%	94,1 %	96,2 %
2020	3,4%	94,7%	98,1 %
2019	0,9 %	95,8 %	96,7%

Dla osiągnięcia pożądaných efektów epidemiologicznych, niezbędne jest utrzymanie wysokiego odsetka liczby osób uodpornionych przeciwko wyżej przedstawianym jednostkom chorobowym jak i tym, którym można zapobiec także poprzez realizację zalecanych szczepień ochronnych. Koszt zakupu preparatów do realizacji szczepień zalecanych ponoszą wówczas osoby zainteresowane, niemniej dla określonej grupy osób szczególnie narażonych na zakażenie wybrane szczepienia finansowane są częściowo lub całkowicie z budżetu MZ.

Wśród zalecanych szczepień ochronnych znajdują się min. **szczepienia przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)**, który odpowiada za niemal 100% zachorowań na raka szyjki macicy oraz wysoki odsetek nowotworów narządów płciowych oraz głowy i szyi, a w szczególności jamy ustnej i gardła.

W latach ubiegłych wiele gmin i samorządów na terenie Polski refundowało szczepionkę nastolatkom w ramach bezpłatnych programów samorządowych. Również na terenie powiatu krośnieńskiego program szczepień p. HPV wśród nastolatek był przez kilka lat wdrażany i funkcjonował jeszcze w roku 2018 (wówczas szczepienia dedykowane były dla ok. 273 dziewcząt z rocznika 2004 z terenu gmin: Krosno Odrz., Gubin o statusie wiejskim, miejskim, Dąbie, Maszewo, Bobrowice, Bytnica). Niestety, przez ostatnie lata lokalny program samorządowy nie był już kontynuowany.

Obecnie w Polsce od 1 czerwca 2023 roku realizowany jest Powszechny Program bezpłatnych Szczepień HPV nastolatek i nastolatków w wybranych przedziałach wiekowych (12 i 13 lat) wykonywanych w przychodniach POZ, a od 1 września 2024r. kampania bezpłatnych szczepień p. HPV została poszerzona o możliwość realizowania także w szkołach i obejmuje dzieci już od ukończenia 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia.

Mając na uwadze troskę o zdrowie dziewcząt i chłopców z powiatu krośnieńskiego, ochronę przed zagrożeniami i ułatwienie możliwości skorzystania ze szczepień przez uczniów i uczennice na terenie szkół podstawowych pracownicy Sekcji Epidemiologii PSSE oraz Promocji Zdrowia zwrócili się bezpośrednio do Dyrektorów Szkół z powiatu krośnieńskiego z prośbą o czynne włączenie się do akcji szczepień na terenie ich placówek.

Zorganizowano spotkanie on-line z dyrektorami i wyznaczonymi koordynatorami programu w szkołach podczas którego przekazano praktyczne wskazówki dotyczące realizacji szczepień p. HPV w ich szkołach. Powiatowa Stacja dystrybuuje przedmiotowe preparaty dla punktów szczepień, które realizują Programowe Szczepienia p. HPV zarówno na terenie szkół jak i w placówkach POZ. W wyniku wspólnie podjętych działań do końca 2024r. do realizacji programu zgłosiło się 18 z 21 szkół mogących przystąpić do programu z zadeklarowaną ilością 331 chętnych uczennic i uczniów.

Z uwagi na możliwość realizowania szczepień z Programu zarówno w POZ jak i w szkołach podstawowych, chętni mogą stale zgłaszać się do szczepień zarówno w POZ jak i w szkołach dlatego też liczba realizowanych szczepień stale wzrasta.

Wśród zalecanych szczepień ochronnych znajdują się również szczepienia p. krztuścowi, a w obecnej sytuacji w związku ze wzrostem zachorowań na krztusiec w Polsce, począwszy od 15 października 2024 roku kobieta w ciąży może bezpłatnie zaszczepić się przeciw krztuścowi w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Minister Zdrowia zabezpieczył szczepionkę Tdap/dTpa przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi z obniżoną zawartością antygenów błonicy i krztuśca, do realizacji szczepienia zalecanego u kobiet w ciąży. Głównym celem szczepienia jest ochrona noworodków i niemowląt w pierwszych miesiącach życia przed zachorowaniem i hospitalizacją z powodu krztuśca. Recepta na szczepionkę jest niepotrzebna bowiem dystrybucją przedmiotowych preparatów zajmuje PSSE w Krośnie Odrzańskim.

Zainteresowanie przedmiotowymi szczepieniami stopniowo wzrasta i coraz więcej ciężarnych przyszyłych matek jest świadoma istniejących zagrożeń i decyduje się na zalecane szczepienie.

Szczepienie kobiety w ciąży przeciw krztuścowi ma na celu redukcję ryzyka zachorowań na krztusiec noworodkowy, hospitalizacji i zgonu niemowlęcia z powodu krztuśca.

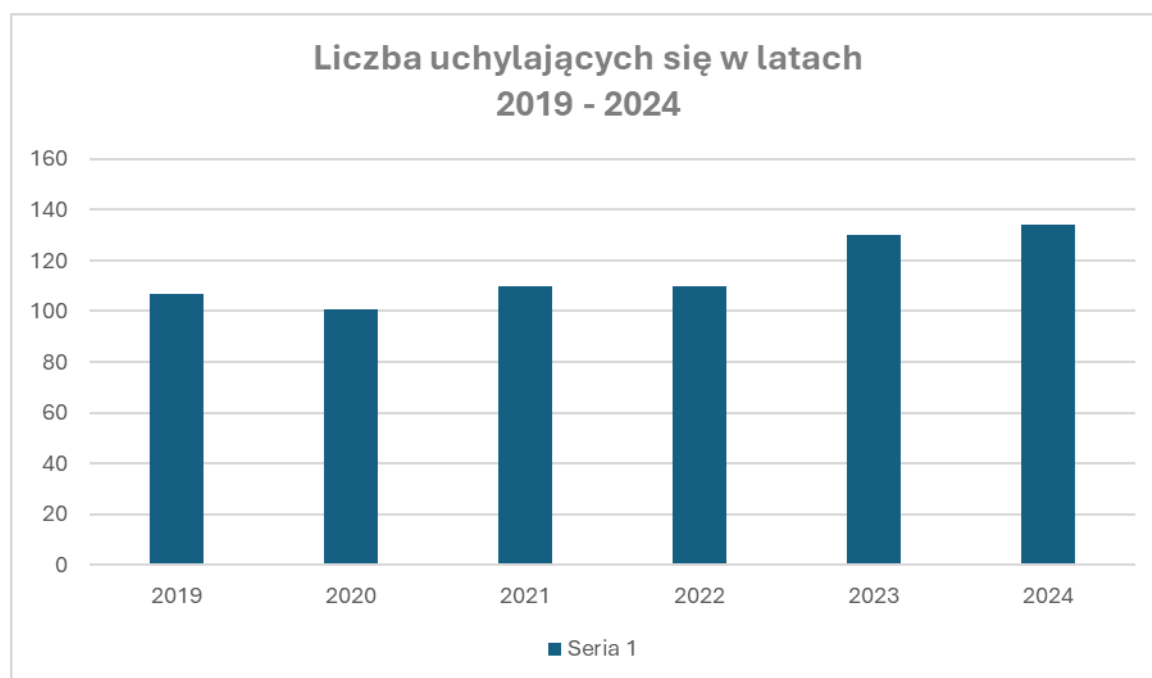
Podanie szczepionki zawsze wywołuje reakcję układu odpornościowego w postaci namnażania przeciwciał, a odczyn po szczepieniu jest zazwyczaj spodziewaną reakcją osoby zaszczepionej. Najczęściej występują odczyny łagodne w miejscu wkłucia jak obrzęk, bolesność, zaczerwienienie. Z kolei niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) oznacza nasilone reakcje o dłuższym czasie utrzymywania się, zwykle 3-4 dni oraz większym nasileniu np. zaczerwienienie obejmujące całe ramię. Rzadziej dochodzi do ogólnych NOP, takich jak gorączka, gorsze samopoczucie, osłabienie, które zwykle ustępują samoistnie po kilku dniach, bez powikłań i nie są przeciwwskazaniem do dalszego prowadzenia szczepień. Prawdopodobieństwo wystąpienia ciężkiego zdarzenia niepożądanego w okresie po szczepieniu, wymagające hospitalizacji to zwykle ułamkowe części procenta, występują nieporównanie rzadziej niż powikłania chorób, przed którymi chronią (przykład: „ciężki NOP jakim jest wstrząs

anafilaktyczny występuje u 1–3 osób/1 000 000 podanych dawek (źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/wszystko-o-szczepieniach/co-to-sa-niepozadane-odczyny-poszczepienne-2/?strona=3#jak-czesto-wystepuja-niepozadane-odczyny-poszczepienne>).

W Polsce już od 1996 roku prowadzony jest system monitorowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (objawów chorobowych pozostających w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym), który min. opiera się na zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w zakresie monitorowania bezpieczeństwa szczepień.

W roku 2024 do PPIS w Krośnie Odrzańskim zostały zgłoszone 3 łagodne odczyny poszczepienne, bez pobytu w szpitalu. Dla porównania w 2023 roku zgłoszono 5 odczynów poszczepiennych, łagodnych, w 2022 roku zgłoszono 9 łagodnych odczynów poszczepiennych, również niewymagających pobytu w szpitalu w tym 7 wystąpiło po szczepieniu p.Covid-19. W 2021 roku zgłoszono 19 odczynów poszczepiennych w tym 7 o charakterze poważnym, po szczepieniach p. Covid-19.

Punkty szczepień realizujące obowiązkowe szczepienia ochronne sporządzają cyklicznie zestawienia z realizacji szczepień/podanych preparatów szczepionkowych oraz udostępniają informacje o osobach, u których realizacja szczepień nie jest kontynuowana. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z poszczególnych punktów szczepień na dzień 31 grudnia 2024r. na terenie powiatu krośnieńskiego figurowały 134 osoby/dzieci, u których nie były realizowane obowiązkowe szczepienia ochronne lub ich realizacja została przerwana z uwagi na niezgłaszanie się osób zobowiązanych (opiekunów) w terminach wyznaczonych przez punkty szczepień. Dla porównania, z końcem grudnia 2023r. wykazywano 130 dzieci, z końcem 2022r. oraz 2021r. wykazano 110 osób, w 2020 roku: 101 osób, w 2019 roku - 107 takich przypadków, co przedstawia poniższy wykres.

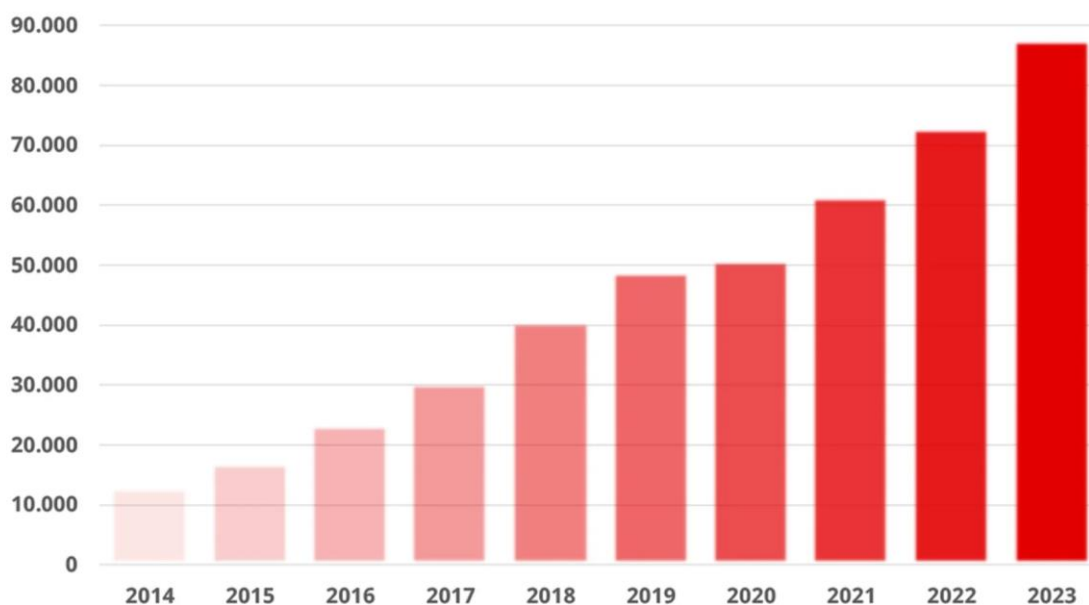

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – PIB gromadzi informacje dotyczące liczby osób uchylających się od szczepień obowiązkowych. Opracowane dane są udostępnione na stronie NIZP PZH-PIB w Biuletynach Szczepienia Ochronne. Liczba ta jest odnoszona do osób podlegających szczepieniom w danym roczniku i obejmuje dzieci i młodzież do 19 rż. W czasie ostatnich 5 lat liczba uchyleń od szczepień obowiązkowych zwiększyła się prawie 2-krotnie, od 48,6 tys. uchyleń w 2019 roku do 87,3 tys. uchyleń w 2023 roku. (Źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl>).

Liczba przypadków uchylania się od obowiązkowych szczepień w Polsce w przeliczeniu na 1 000 osób w wieku 0-19 lat wynosiła: 6,6 w 2019 roku, 6,9 w 2020 roku, 8,3 w 2021 roku oraz 9,9 w 2022 roku. W 2023 roku odnotowano 11,8 uchyleń /1000 osób w wieku 0-19 lat. Dane za miniony 2024 rok udostępniane są w okresie późniejszym.

(Źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl>).

Liczba uchyleń od obowiązkowych szczepień w latach 2014-2023

Źródło danych: Biuletyny roczne „Szczepienia ochronne w Polsce” (wyd: NIZP PZH-PIB, GIS)

LICZBA ODMÓW SZCZEPIEŃ OBOWIĄZKOWYCH W 2023 ROKU Z PODZIAŁEM NA WOJEWÓDZTWA

Ministerstwo
Zdrowia

NPZ

GIS

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia.

Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia zdrowia publicznego i zachowania odpowiednio wysokiego poziomu odporności zbiorowej. Częstym powodem zaniechania realizacji szczepień u dzieci jest m.in. obawa rodziców przed niepożądanymi reakcjami poszczepiennymi oraz widoczny wpływ ruchów anti-szczepionkowych, którym należy się przeciwstawiać poprzez edukację społeczeństwa za pośrednictwem min. przekazów medialnych jak i bezpośrednio w relacjach z profesjonalnym personelem medycznym. Szczepienia obowiązkowe należy postrzegać zarówno jako ustawy obowiązek, a także jako przejaw rozsądku, altruizmu wobec społeczeństwa oraz troska o najbliższych.

W roku 2024 działania pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie Odrzańskim podobnie jak w poprzednich latach były ukierunkowane na profilaktykę chorób zakaźnych. Nadzorowanym podmiotom leczniczym przekazywano aktualne wytyczne w zakresie szczepień ochronnych. Promowano szczepienia ochronne na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych.

W dalszym ciągu w związku z agresją Rosji na Ukrainę i przebywaniem uchodźców na terenie Polski, a co za tym idzie zwiększonym ryzykiem rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych monitorowano sytuację chorobową na podległym terenie. Cyklicznie zwracano się do personelu

podmiotów leczniczych i sygnalizowano wzmożenie czujności z ich strony w celu szybkiego wykrycia każdego ewentualnego przypadku zawleczenia choroby zakaźnej. Zwracano uwagę na zasadność wdrażania szczepień ochronnych u obywateli narodowości ukraińskiej, przekazywano wskazówki i ścieżki dostępu do materiałów edukacyjnych z zakresu szczepień ochronnych, tłumaczonych również na język ukraiński. Wszelkie inicjatywy skupiały się na jednym celu a mianowicie zmierzały do zminimalizowania ryzyka wystąpienia fali zachorowań.

Przedstawiona w materiale analiza procentowa wykonawstwa szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży na terenie powiatu krośnieńskiego wskazuje na podobny poziom jak w latach ubiegłych. Wykazany stan zaszczepienia w wybranych kategoriach wiekowych – niższy od oczekiwanego - może być związany z cyklicznym, corocznym sezonowym wzrostem infekcji dróg oddechowych wśród dzieci i młodzieży głównie o podłożu wirusowym (grypa, infekcje grypopodobne, RSV, Covid-19). W okresie wzrostu infekcji wyraźnie spada ilość wykonywanych szczepień p POZ z uwagi na liczne czasowe odroczenia. Ponadto, wg opinii personelu poszczególnych punktów szczepień, nadal obserwowane są liczne obawy i wzmożona ostrożność rodziców do realizacji szczepień zwłaszcza po przebytych uprzednio infekcjach i przedłużanie okresu przybycia z dzieckiem na kolejną wizytę szczepienną. Sytuacja ta utrudnia terminową realizację szczepień wśród osób, które dopiero osiągnęły wymagany wiek do realizacji poszczególnych szczepień, a z tych powodów musiały zostać czasowo odroczone. W przypadku grupy wiekowej 19-latków (młodzieży, która osiągnęła pełnoletność), główny problem z realizacją wynika ponadto ze zmiany miejsca nauki i przebywaniem poza miejscem stałego pobytu (dojazdy, internat). Wówczas podejmowane są wzmożone działania ze strony poszczególnych punktów szczepień – wysyłane są kolejne powiadomienia, wezwania telefoniczne do szczepień i w konsekwencji realizacja szczepień w większości przypadków przebiega w kolejnych terminach, w tym w kolejnym roku sprawozdawczym.

Dążenie do wskaźnika wszczepialności na zadowalającym poziomie w granicach 95%, pozwoli domniemywać, że wykonane obowiązkowe szczepienia ochronne w odniesieniu do poszczególnych jednostek chorobowych osiągną poziom gwarantujący odporność zbiorowiskową. Uzyskanie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji wymaga szczególnej mobilizacji i zaangażowania zarówno podmiotów biorących udział w realizacji Szczepień Ochronnych jak i różnych instytucji, podmiotów, stowarzyszeń, osób mogących wnieść cenny wkład w edukację społeczeństwa na temat profilaktyki chorób zakaźnych i przyczynić się do wzrostu świadomości i akceptacji szczepień.

W Serwisie Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia: **pacjent.gov.pl** znaleźć można cenne wskazówki na temat profilaktyki chorób zakaźnych. Umieszczane są tam aktualne dane z zakresu szczepień, które chronią i ratują życie.

W związku z narastającym od kilku lat problemem dotyczącym zmniejszającej się wyszczepialności w Polsce, sposobem uszczelniania systemu szczepień na poziomie lokalnym może być pomysł wprowadzania wymogu posiadania aktualnych zaświadczeń o realizacji obowiązkowych szczepień min. przy rekrutacji do placówek przedszkolnych i opiekuńczych. Część samorządów próbuje wprowadzać realizację obowiązku szczepienia jako jedno z kryteriów przy rekrutacji do żłobków i przedszkoli (kryterium bezwzględne lub dające dodatkowe punkty).

W ostatnim czasie wokół szczepień ochronnych narastało wiele mitów i półprawd. Należy wyjaśnić, że szczepionki należą do najskrupulatniej przebadanych i najbezpieczniejszych

preparatów medycznych. Podlegają rygorystycznym wymogom w zakresie produkcji, kontroli jakości przed dopuszczeniem do obrotu oraz monitorowania jakości i działań niepożądanych w trakcie ich stosowania.

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – PIB popularyzuje szczepienia ochronne podczas kampanii o charakterze edukacyjno-informacyjnym, których celem jest dotarcie do najszerszego grona odbiorców. Działania popularyzacyjne skupiają się na dostarczaniu zweryfikowanych i wiarygodnych informacji o działaniu szczepień opartych na aktualnych badaniach naukowych, a także weryfikacja i obalanie najczęściej występujących tzw. „fake newsów”.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie Odrzańskim również wspierają krajowe akcje i kampanie szczepień min. poprzez udostępnianie linków do materiałów informacyjno-edukacyjnych, dystrybucję plakatów i ulotek podmiotom leczniczym. Ponadto corocznie w siedzibie PSSE organizowane są spotkania szkoleniowe dla personelu medycznego: pielęgniarek, położnych, prelegentek szkół rodzenia z zakresu szczepień ochronnych. Pracownicy stacji uczestniczą w spotkaniach Kół Gospodyń Wiejskich, spotkaniach z dziećmi w wieku szkolnym, przedszkolnym podczas, których przedstawiają prezentacje multimedialne na temat Profilaktyki Zdrowotnej, Szczepień Ochronnych i Zdrowego Trybu Życia. Biorąc udział w festynach, imprezach lokalnych, imprezach przedszkolnych mają możliwość bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami powiatu aby przekazywać aktualne wytyczne z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych i promocji zdrowia. Ponadto, zarówno telefonicznie jak i bezpośrednio w siedzibie PSSE udzielają porad i informacji na temat szczepień osobom zainteresowanym.

Pracownicy PSSE w Krośnie Odrz. w związku sytuacją powodziową, która wystąpiła we wrześniu 2024r., w obliczu potencjalnie zwiększonego zagrożenia epidemicznego przekazywali min.: podmiotom medycznym, lokalnym organom gmin, sztabowi CZK, jednostkom OSP informacje na temat zasadności wdrażania profilaktyki w postaci szczepień ochronnych.

Na podstawie otrzymanywanych stanowisk eksperckich na temat immunoprofilaktyki chorób zakaźnych (min. Krajowego Konsultanta w dziedzinie chorób zakaźnych, Krajowego Konsultanta w dziedzinie epidemiologii, Głównego Inspektora Sanitarnego) i określonej stabilnie dobrej sytuacji epidemiologicznej w regionach dotkniętych powodzią w Polsce, nie rekomendowano masowych (populacyjnych) szczepień ochronnych dla wszystkich osób przebywających na terenach dotkniętych powodzią.

Zgodnie z otrzymanywanymi wytycznymi oraz bieżącą sytuacją rekomendowano dobrowolne i bezpłatne szczepienia ochronne w wybranych grupach osób. Zalecano szczepienia wśród osób z terenów powodziowych, osób biorących udział w zabezpieczaniu terenów i usuwaniu skutków powodzi, głównie wśród służb ratunkowych, medycznych, straży pożarnej, policji, WOT, pracowników przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych.

Na podstawie wpływających do PSSE zgłoszeń osób narażonych, w wyniku podjętych działań i woli współpracy okazanej przez kierownictwo i personel Szpitala należącego do Zachodniego Centrum Medycznego Sp. z o. o. w Krośnie Odrz. udało się zorganizować kilkudniową akcję szczepień przeciw tężcowi, przeciw WZW A oraz przeciw durowi brzuszemu. Szczepienia strażaków z JPG zainteresowanych wspomnianą immunoprofilaktyką (p. tężcowi, p. WZW A) realizowane były w punktach szczepień podmiotów leczniczych POZ, do których dane osoby były zaoptowane. Łącznie ze wskazanych szczepień skorzystało ok 70 osób.

Sporządził: Małgorzata Grydziuszk-starszy asystent

4. Ocena stanu sanitarno-technicznego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Działalność kontrolno-represyjna

W roku 2024 przeprowadzono 87 kontroli, w tym 21 kontroli pozaplanowych.

Podczas kontroli bieżących w 2024 r. prowadzono działania informacyjno-edukacyjne z zakresu gospodarowania odpadami medycznymi.

W 2024 r. Sekcja Epidemiologii prowadziła wspólne kontrole z Sekcją Higieny Komunalnej w zakresie zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju Legionella sp. w wewnętrznych instalacjach wodnych w zakładach rehabilitacji leczniczej.

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:

W planie pracy ujęto 1 szpital (2 obiekty – obiekt w Krośnie Odrz. oraz obiekt w Gubinie), skontrolowano 1 tj. 100%. Ogółem przeprowadzono 12 kontroli, w tym 6 kontroli pozaplanowych (2 kontrole sprawdzające usunięcie nieprawidłowości, 2 kontrole pozaplanowe doraźne, 2 kontrole akcyjne wspólne z Sekcją Higieny Komunalnej).

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:

W planie pracy na 2024 r. ujęto:

- 25 przychodni, ośrodków zdrowia i poradni - skontrolowano 24, tj. 96%; łącznie przeprowadzono 32 kontrole przychodni i ośrodków zdrowia (w tym 8 kontroli pozaplanowych sprawdzających usunięcie nieprawidłowości); 1 podmiot leczniczy został zlikwidowany;
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej - skontrolowano 2, tj. 100%, łącznie przeprowadzono 2 kontrole bieżące oraz 4 kontrole tematyczne wspólne z Sekcją Higieny Komunalnej w związku z zapobieganiem namnażania się bakterii z rodzaju Legionella sp. w wewnętrznych instalacjach wodnych;
- 2 punkty poboru materiału do badań - skontrolowano 2, tj. 100%,
- 2 podmioty lecznicze świadczące usługi z zakresu pielęgniarstwa - skontrolowano 2, tj. 100%.

Praktyki zawodowe:

W planie pracy na 2024 r. ujęto:

- 16 indywidualnych praktyk lekarskich (w tym 14 stomatologicznych) - skontrolowano 15, tj. 93,75%. Nie skontrolowano 1 indywidualnej praktyki lekarskiej (stomatologicznej) - działalność została zawieszona. Przeprowadzono 1 kontrolę pozaplanową nowo otwartej praktyki,
- 11 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym 2 stomatologiczne) - skontrolowano 11, tj. 100%,
- 2 indywidualne praktyki pielęgniarek i położnych - skontrolowano 1 praktykę, tj. 50 %, nie skontrolowano 1 praktyki – działalność została zawieszona,
- 1 działalność świadcząca usługi z zakresu DDD – skontrolowano 1, tj. 100%,
- przeprowadzono 1 kontrolę pozaplanową tematyczną wspólną z Sekcją Higieny Komunalnej, w związku z zapobieganiem namnażania się bakterii z rodzaju Legionella sp. w wewnętrznych instalacjach wodnych w 1 praktyce świadczącej usługi fizjoterapeutyczne.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 2024 roku na nadzorowane obiekty wydano: 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i 3 decyzje administracyjne prolongujące termin wykonania nałożonych obowiązków.

3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości zostały wyegzekwowane w całości (w tym obowiązki nałożone 1 decyzją administracyjną z 2023 r.). Wykonanie obowiązków pozostałych decyzji sprawdzone zostanie po upływie terminu w 2025 r.

Wydanych zostało 6 decyzji administracyjnych płatniczych w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości podczas kontroli. Nałożono 1 mandat karny (podczas kontroli bieżącej). Wystawiono 2 upomnienia w związku z niewykonaniem w terminie postanowień decyzji administracyjnych.

Zakres kontroli podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Nadzorem objęto szpital, w którego skład wchodzi obiekty szpitalne w Krośnie Odrzańskim i Gubinie. W 2024 roku na podstawie przeprowadzonej kontroli kompleksowej wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości z terminem wykonania w 2025 r. Przeprowadzono również 5 kontroli bieżących. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano działalność zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Przeprowadzono także 6 kontroli pozaplanowych (2 sprawdzające usunięcie nieprawidłowości, 2 kontrole doraźne, 2 kontrole akcyjne wspólne z Sekcją Higieny Komunalnej), w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2024 r. wydano 3 decyzje administracyjne prolongujące termin wykonania obowiązków nałożonych decyzją z 2023 r.

Stwierdzone podczas kontroli kompleksowej uchybienia dotyczyły m.in. uszkodzeń powierzchni mebli, nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego podłóg, cokołów, ścian, sufitów, wyposażenia pomieszczeń znajdujących się na terenie podmiotu leczniczego, stanu funkcjonalnego itp. Wydano również doraźne zalecenia.

W 2024 r. sprawdzono wykonanie części obowiązków nałożonych decyzją administracyjną z 2023 r., dotyczących nieprawidłowości stwierdzonych na Oddziale Chorób Wewnętrznych oraz w Pracowni Diagnostyki Laboratoryjnej. Wszystkie obowiązki wykonano.

Podczas kontroli sprawdzano instrukcje i procedury p/epidemiczne obowiązujące w szpitalu (czy personel postępuje zgodnie z procedurami). Zwrócono szczególną uwagę na postępowanie ze sprzętem i narzędziami wielokrotnego użytku wykorzystywanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, na procesy dekontaminacji i sterylizacji narzędzi i wyrobów medycznych.

Sprawdzano postępowanie z odpadami medycznymi: warunki transportu wewnętrznego, oznakowanie pojemników i worków na odpady medyczne, stosowanie odpowiednich opakowań, znajomość procedury postępowania z odpadami medycznymi przez personel, czy odpady są prawidłowo segregowane.

Zakres kontroli podmiotów leczniczych oraz praktyk zawodowych

W 2024 roku wydano na podmioty lecznicze 3 decyzje administracyjne nakazujące

usunięciu nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli w 3 przychodniach POZ. W 2 przychodniach POZ wystawiono 2 upomnienia w związku z niewykonaniem w terminie obowiązków 2 decyzji administracyjnych. Wystawiono 5 decyzji opłatowych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 4 podmiotach leczniczych (1 decyzja dotyczyła kontroli sanitarnej przeprowadzonej w 2023 r.). Wystawiono 1 mandat karny w związku z nieprawidłowym stanem sanitarno-higienicznym w przychodni POZ.

Do końca 2024 r. obowiązki decyzji administracyjnych zostały wykonane. W marcu 2024 r. sprawdzono wykonanie obowiązków decyzji administracyjnej wydanej w 2023 r., w związku z niewykonaniem wszystkich obowiązków wydano upomnienie, obowiązki decyzji wyegzekwowano w całości w kwietniu 2024 r.

W 2024 r. podczas kontroli praktyk zawodowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydano doraźne zalecenia dotyczące: regularnego przeprowadzania przeglądów autoklawów (nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy) oraz regularnego przeprowadzania przeglądów innych sprzętów wykorzystywanych w praktykach, stosowania wskaźników chemicznych klasy V lub VI oraz wskaźników biologicznych do każdego wsadu jeśli autoklaw nie posiada opcji automatycznego rejestrowania parametrów krytycznych, regularnego przeprowadzania kontroli biologicznej autoklawów (co najmniej raz w miesiącu).

Podczas kontroli obiektów sprawdzano stosowanie wdrożonych procedur p/epidemicznych, ich aktualność oraz dostępność dla personelu. Sprawdzano czy pracownicy zostali przeszkoleni w tym zakresie.

W kontrolowanych podmiotach i praktykach pracownicy zostali zapoznani z obowiązującymi procedurami. Procedury są okresowo aktualizowane, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości nakazywano aktualizację lub uzupełnienie brakujących procedur p/epidemicznych.

Skontrolowano stanowiska higieny rąk - stan techniczny, wyposażenie, dostępność oraz ważność środków do mycia i dezynfekcji, postępowanie ze sprzętem znajdującym się przy stanowisku do mycia rąk - aseptyka dozowników, pojemników.

We wszystkich kontrolowanych gabinetach lekarskich i zabiegowych znajdują się stanowiska higieny rąk wyposażone w umywalkę, armaturę czerpalną bez kontaktu z dłonią, stojący lub ścienny dozownik z mydłem w płynie oraz dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym do rąk, ścienny podajnik z ręcznikami jednorazowego użytku oraz pojemnik na zużyte ręczniki. Powierzchnie ścian przy umywalkach wykonane z materiałów nienasiąkliwych. Środki dezynfekcyjne do rąk w ilości i asortymencie zaspokajającym potrzeby.

Skontrolowano stan techniczny pomieszczeń oraz mebli i sprzętów stanowiących ich wyposażenie. Sprawdzono, czy powierzchnie mebli i sprzętów, znajdujących się w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne umożliwiają mycie i dezynfekcję. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie wszczynano postępowanie administracyjne.

Zwrócono szczególną uwagę na postępowanie z odpadami medycznymi. Sprawdzano prawidłowość selektywnego zbierania odpadów medycznych (warunki transportu wewnętrznego, magazynowania, odbioru, oznakowanie pojemników i worków na odpady medyczne, stosowanie kodów, odpowiednich opakowań, podziału odpadów) uwzględniając przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Zużyte wyroby i sprzęt

medyczny jednorazowego użytku, materiały opatrunkowe powstałe w wyniku udzielanych świadczeń mających kontakt z tkanką traktowane są jako odpad medyczny zakaźny, gromadzone w sztywnych, czerwonych pojemnikach jednorazowego użycia odpornych na działanie wilgoci i przekłucie (ostre odpady) oraz w zamykanych bezkontaktowych pojemnikach na śmieci wyścielanych czerwonym workiem (gaziki, rękawiczki, itp.), wypełnianych maksymalnie do 2/3 pojemności, opisanych. Odpady medyczne są gromadzone w miejscu ich wytwarzania do 72 godz., następnie przechowywane w urządzeniach chłodniczych do 30 dni. Odpady medyczne odbierane są przez uprawnione firmy na podstawie zawartych umów. Odbiór odpadów potwierdzony jest w systemie BDO.

Sprawdzano częstotliwość przeprowadzania kontroli wewnętrznych i ich zakres, czy są zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. W kontrolowanych podmiotach przeprowadzana jest kontrola wewnętrzna nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Podmioty, które zatrudniają pracowników przeprowadzają raport o higienie i bezpieczeństwie pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, prowadzą wykaz zranień oraz opracowują ocenę ryzyka zawodowego.

Zwracano uwagę na prawidłowe przeprowadzanie dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, procesów dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego, stosowane środki dezynfekcyjne. Sprawdzono stanowiska sterylizacji - czy są prawidłowo wyposażone, czy zachowano ciąg sterylizacji, czy pracownicy wykonujący sterylizację zapoznali się z procedurami.

W kontrolowanych podmiotach środki dezynfekcyjne stosowane są zgodnie z zaleceniami producenta, dobierane w zależności od specyfiki danego obiektu. Okresowo dokonywane są zmiany asortymentu. W przypadku stosowania narzędzi wielokrotnego użycia do ich dezynfekcji używane są profesjonalne, zamykane pojemniki z sitem.

Narzędzia i sprzęt medyczny wielokrotnego użytku wymagają przeprowadzania procesów sterylizacji. Poradnie stomatologiczne oraz praktyki lekarskie stomatologiczne wykonujące sterylizację we własnym zakresie posiadają autoklawy parowo-ciśnieniowe. Autoklawy są atestowane biologicznie we własnym zakresie średnio raz na miesiąc. Wyniki atestacji autoklawów przedstawiane podczas kontroli prawidłowe. Z nadzoru atestacji biologicznej autoklawów nie przeprowadzano.

Do każdego wsadu prowadzona jest również atestacja wskaźnikami chemicznymi. Narzędzia wielokrotnego użytku pakietowane są zestawami lub osobno w rękawy papierowo-foliowe. Każdy pakiet po sterylizacji oznakowany jest datą sterylizacji i datą ważności. Pakiety są posegregowane tematycznie i przechowywane w wydzielonych zamykanych szafach lub szufladach w gabinetach.

Jeden z kontrolowanych podmiotów leczniczych - poradnia chirurgiczna oraz jedna z kontrolowanych praktyk lekarskich – ginekologiczna, posiadają podpisaną umowę na sterylizację narzędzi ze szpitalem w Zielonej Górze.

Sprawdzono wyposażenie ambulatoriów oraz praktyk zawodowych w sprzęt do sprzątanania - dostosowanie do specyfiki zakładu, rodzaju oraz liczby pomieszczeń, przestrzeganie zasady mycia i dezynfekcji pomieszczeń w pierwszej kolejności od mniej zabrudzonych optycznie do najbardziej zabrudzonych. Sprawdzono rejestry sprzątanania w placówkach, w tym rejestry mycia i dezynfekcji lodówek na odpady medyczne.

W kontrolowanych obiektach sprzątananie pomieszczeń przeprowadzają właściciele, zatrudnieni pracownicy lub firmy zewnętrzne. Sprzęty wykorzystywane do sprzątanania oznaczone są wg pomieszczeń i powierzchni.

W 2024 r. nie pobierano wymazów czystości biologicznej z prywatnych gabinetów, podczas kontroli nie stwierdzono takiej konieczności.

Drobne uchybienia stwierdzone podczas kontroli omawiano na miejscu, polecając ich natychmiastowe usunięcie.

Podsumowanie i wnioski:

- Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pomieszczeń, w których udzielane są świadczenia zdrowotne jest zadowalający.
- Po kontrolach stwierdzających uchybienia wszczynane były postępowania administracyjne i wydawane były decyzje administracyjne określające termin usunięcia stwierdzonych uchybień przez właścicieli/kierowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą.
- Podczas każdej kontroli sprawdzano wdrożenie procedur p/epidemicznych w kontrolowanych podmiotach oraz stopień ich znajomości przez personel.
- W dalszym ciągu, od podmiotów wykonujących działalność leczniczą egzekwowane będą wymogi aktualizowania procedur p/epidemicznych, regularnego przeprowadzania kontroli wewnętrznych z zakresu zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, co powinno być potwierdzone stosowną dokumentacją.
- Szczególny nacisk kładziono na prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami medycznymi w zakresie zbierania, magazynowania oraz transportu odpadów medycznych (postępowanie z odpadami, właściwa segregacja, czas magazynowania, procedury dotyczące postępowania z odpadami medycznymi, stan sanitarno-techniczny urządzeń i pomieszczeń, w których przechowywane są odpady medyczne itp).
- Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na procesy sterylizacji narzędzi przeprowadzane w gabinetach (stomatolodzy), weryfikowano procedury dotyczące przeprowadzania sterylizacji, omawiano aktualne przepisy i wytyczne w tym zakresie. W przypadku stwierdzenia uchybień nakazywano niezwłoczne ich usunięcie.

ZAPYTANIA W TRYBIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W roku 2024 sekcja Epidemiologii udzieliła odpowiedzi na jedno zapytanie o udostępnienie informacji publicznej (na zapytanie odpowiadały również Sekcje HP, HK, HŻŻiPU).

- Udzielono informacji na temat prowadzonych postępowań w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w podmiotach leczniczych w latach 2021 – 2023 w Sekcji Epidemiologii oraz nałożonych w związku z powyższym kar pieniężnych.

Sporządził: Marta Mielcarek – asystent, Karolina Nowaczewska – starszy asystent

5. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej

Nadzorowane obiekty i działalność kontrolno-represyjna

Państwowa Inspekcja Sanitarna zapewnia realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego. Higiena Komunalna realizuje zadania sprawując nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz obiektów użyteczności publicznej.

W 2024 roku sekcja Higieny Komunalnej objęła bieżącym nadzorem sanitarnym 165 obiektów w tym: 123 obiekty użyteczności publicznej, 40 obiektów wodociągowych, 2 kąpieliska. W wyżej wymienionych obiektach przeprowadzono łącznie 194 kontrole sanitarne.

W roku 2024 wydano 189 decyzji administracyjnych.

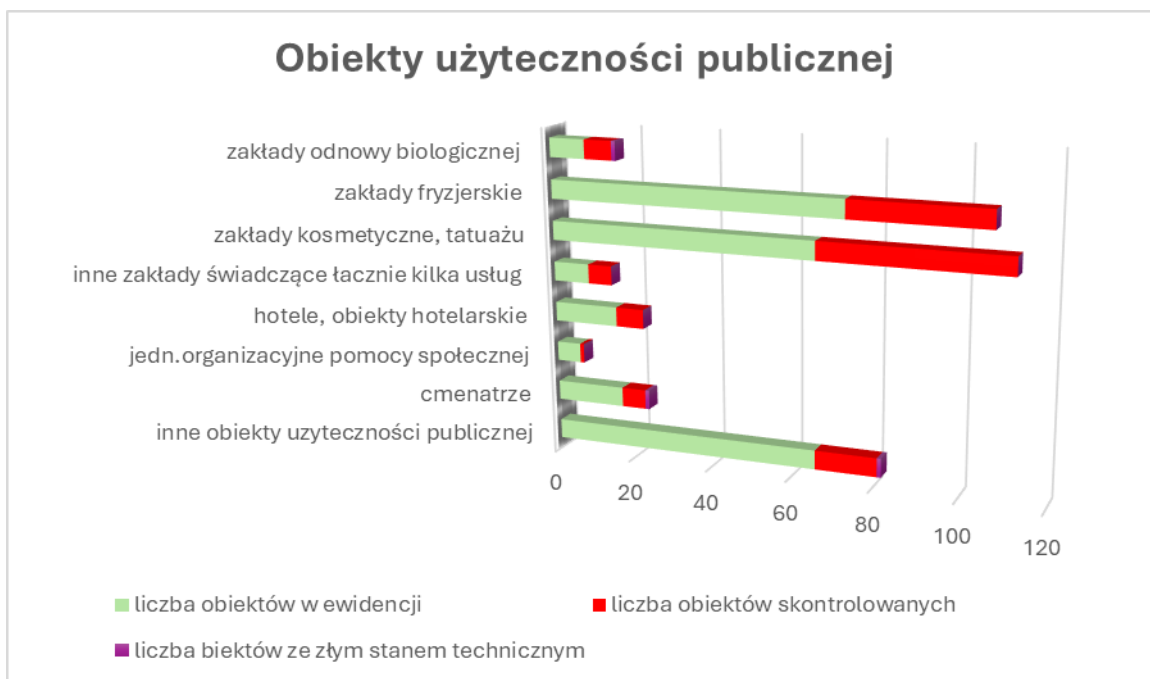
Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach swoich ustawowych obowiązków prowadzi nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (w tym ciepłą wodą użytkową w zakresie bakterii Legionella sp.), nad jakością wody na pływalniach, kąpieliskach oraz miejscach wykorzystywanych do kąpielii. W roku 2024 pobrano do badań łącznie 191 próbek wody. Poboru próbek dokonano w ramach monitoringu parametrów z grupy A, monitoringu parametrów z grupy B, wody z kąpieliska oraz basenu w ramach kontroli urzędowej.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej stanowią liczną i różnorodną grupę (około 85% ogółu nadzorowanych obiektów), co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych grup. W 2024 roku skontrolowano na terenie powiatu krośnieńskiego 131 obiektów użyteczności publicznej spośród 262 znajdujących się w ewidencji.

Najliczniejszą grupę wśród obiektów skontrolowanych (podobnie jak w roku 2023) stanowiły zakłady służące pielęgnacji i upiększaniu ciała (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, salony tatuażu, odnowy biologicznej i inne zakłady świadczące kompleksowo wyżej wymienione usługi).

Wśród obiektów użyteczności publicznej znajdują się również takie jak: obiekty związane z wypoczynkiem i turystyką, obiekty związane z obsługą podróżnych, obiekty kąpielowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, stacje paliw, tereny rekreacyjne, zakłady pogrzebowe, cmentarze, domy przedpogrzebowe, obiekty sportowe i kultury, targowiska, szpital oraz ośrodek dla cudzoziemców.

Wykres 1. Zestawienie obiektów użyteczności publicznej w 2024 r.

W trakcie czynności kontrolnych oceniano m.in. stan sanitarno–techniczny oraz porządkowy obiektów, zaopatrzenie w wodę pitną i gospodarkę ściekową, sposób postępowania z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi, z bielizną, narzędziami wykorzystywanymi przy świadczeniu usług, rodzajem stosowanych środków dezynfekcyjnych.

W 2024 r. nieprawidłowości jakie stwierdzano podczas kontroli w wymienionych obiektach dotyczyły przede wszystkim niewłaściwego ogólnego stanu sanitarno–technicznego pomieszczeń i wyposażenia, niesprawnej wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach, braku rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę.

Kontrole obiektów objętych nadzorem sekcji higieny komunalnej w 2024 roku nie wykazały rażących uchybień sanitarnych.

Sekcja Higieny Komunalnej prowadziła ponadto nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w tym również w zakresie ekshumacji oraz transportu zwłok i szczątków ludzkich. Pozostałe wykonane kontrole doraźne dotyczyły przeprowadzania imprez masowych.

Zakłady świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu.

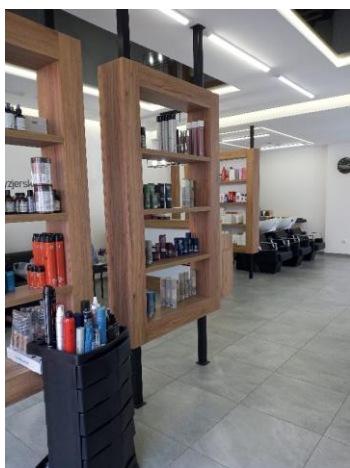
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej stanowią najliczniejszą grupę obiektów użyteczności publicznej, objętych nadzorem sanitarnym. W minionym roku w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 96 zakładów, przeprowadzono w nich 98 kontroli.

Przeprowadzone kontrole obejmowały m.in. ocenę stanu sanitarnego obiektu, zachowania reżimu sanitarnego podczas świadczenia usług, sposobu przeprowadzania dezynfekcji i sterylizacji stosowanych narzędzi, sposobu postępowania z odpadami, stosowania środków

higieny osobistej. W trakcie kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na postępowanie z narzędziami jednorazowego oraz wielokrotnego użytku w związku z możliwością wystąpienia zakażeń krwiopochodnych oraz innych chorób zakaźnych. W zakładach świadczących usługi opalania ciała sprawdzano wywiązywanie się z wymagań ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów. W tym zakresie w roku 2024 nie stwierdzono nieprawidłowości.

Właściciele skontrolowanych zakładów posiadają i stosują procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. W nadzorowanych placówkach nie stwierdzono zaniedbań w utrzymaniu bieżącej czystości. Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzono natomiast niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia.

W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego wyegzekwowano usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach kosmetycznych i fryzjerskich. Stan sanitarny zakładów należących do tej grupy obiektów oceniono na bardzo dobry oraz dobry.

Fot. Zakład fryzjerski w Krośnie Odrzańskim

Hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe i inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim pod nadzorem znajduje się 16 obiektów, w tym jeden hotel. W roku 2024 kontroli sanitarnej poddano 7 obiektów.

Najliczniejszą grupę rodzajową stanowią podmioty klasyfikowane jako inne obiekty świadczące usługi hotelarskie obejmujące głównie ośrodki wczasowe, pokoje noclegowe, obiekty hotelarskie.

Kryteria, w oparciu o które oceniano stan sanitarny obiektów to: stan techniczny pomieszczeń, ich wyposażenie, postępowanie z bielizną, zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia, sposób gospodarowania ściekami i postępowania z odpadami komunalnymi, a także bieżący stan czystości wszystkich pomieszczeń i otoczenia. W roku sprawozdawczym nie wydawano żadnych decyzji w tej grupie obiektów.

W roku 2024 jeden z ośrodków wypoczynkowych skontrolowano w wyniku wniesionej interwencji. Interwencję wniesiono anonimowo, dotyczyła ona obecności pluskiew w jednym z pokoi hotelowych oraz złym stanem sanitarno-porządkowym dwóch pokoi. Przeprowadzona kontrola wykazała, że zgłoszone zastrzeżenia były bezzasadne.

W pozostałych skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Dwa obiekty oceniono jako bardzo dobre.

Stan sanitarno-techniczny obiektów hotelarskich i innych, w których świadczone są usługi hotelarskie, ocenia się pozytywnie, uwzględniając znaczne różnice w standardach oferowanych usług. W porównaniu do ubiegłego roku standard oferowanych usług pozostaje na niezmiennym poziomie.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę

Wśród obiektów pomocy społecznej objętych bieżącym nadzorem sanitarnym znajdują się placówki świadczące całodobową lub dzienną opiekę. Placówki te zapewniają pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych lub terapeutycznych. W ewidencji Państwowego Powiatowego inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim znajdują się 4 placówki zapewniające całodobową opiekę oraz 5 innych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. W roku 2024 nadzorem bieżącym objęto dwa obiekty. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Stan sanitarno-techniczny obiektów pomocy społecznej z roku na rok ulega znacznej poprawie i ogólnie oceniany jest pozytywnie

Noclegownie i domy dla bezdomnych

W powiecie krośnieńskim pod nadzorem znajduje się jeden obiekt tj. noclegownia dla bezdomnych zlokalizowana w miejscowości Gubin. Podczas kontroli w obiekcie oceniono bieżący stan sanitarny obiektu. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitu i podłoga w pomieszczeniach obiektu. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie do

należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia noclegowni z terminem wykonania do 31 stycznia 2025 r. Wyposażenie w środki higieny, czystości oraz dezynfekcyjne było wystarczające.

Pozostałe obiekty użyteczności publicznej

Pozostałe obiekty użyteczności publicznej stanowią ok. 27% obiektów znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim. W tej grupie obiektów znajdują się: targowiska, szpital, zakłady pogrzebowe, cmentarze, przystań jednostek pływających w Krośnie Odrzańskim, obiekt z usługami leczniczymi w Gubinie, stacje paliw, dworce autobusowe, ośrodek dla cudzoziemców, obiekty sportowe, ustępy. W roku sprawozdawczym skontrolowano ogółem 24 obiekty.

Do tej grupy obiektów należy szpital - obiekty w Gubinie oraz w Krośnie Odrzańskim. W obiektach tych w roku 2024 przeprowadzono kompleksową kontrolę sanitarną z zakresu epidemiologii, higieny komunalnej, higieny żywności i higieny pracy. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zaplecza szpitala oraz niesprawnej wentylacji w pomieszczeniu ustępu.

W mocy pozostaje decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim z dnia 19 listopada 2021 r. dotycząca rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. Szpital podejmuje na bieżąco działania zmierzające do zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę, zapewniającego co najmniej 12 godzinny jej zapas.

Przeprowadzone kontrole cmentarzy wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń kaplicy zlokalizowanej na terenie jednego z cmentarzy, znajdującego się pod nadzorem gminy. Wydano decyzje administracyjną z terminem wykonania do 31 stycznia 2025 r.

W pozostałych obiektach tej grupy zapewnione są odpowiednie warunki sanitarno-techniczne. Teren oraz obiekty utrzymywane były w odpowiednim stanie sanitarno-porządkowym. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi nie stwierdzono.

Gospodarka odpadami na terenie powiatu krośnieńskiego

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie Odrzańskim kontynuował nadzór nad gospodarką odpadami komunalnymi stałymi i ciekłymi oraz niebezpiecznymi w obiektach użyteczności publicznej na terenie miast i gmin. Gospodarka odpadami w kontrolowanych obiektach prowadzona jest w sposób właściwy. Odpady komunalne oraz niebezpieczne odbierane są przez wyspecjalizowane firmy.

Wniesione interwencje zgłaszane przez mieszkańców z nadzorowanego terenu w zakresie gospodarki odpadami rozpatrywano na bieżąco.

Sporządził: Alicja Alejun - Kierownik Sekcji Higieny Komunalnej

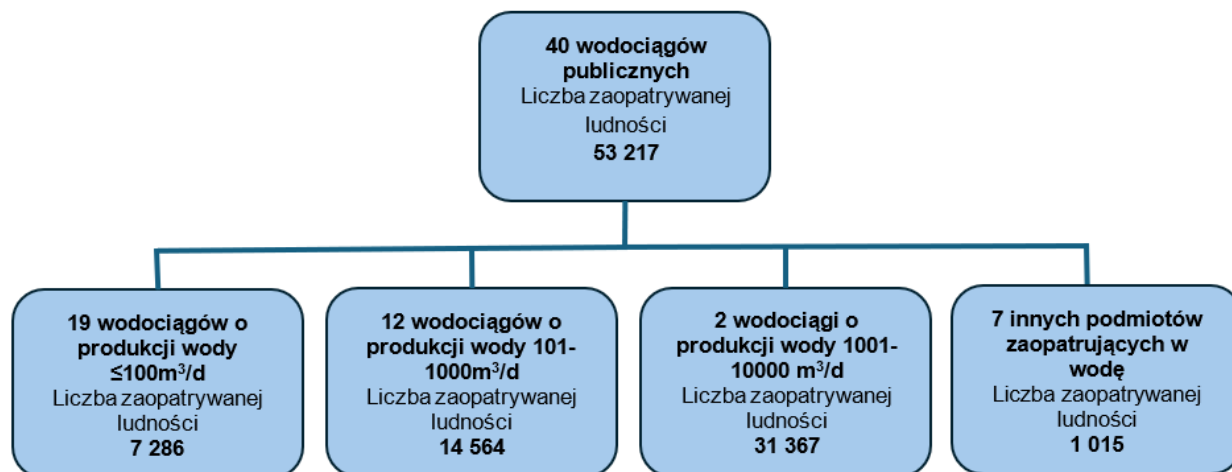
6. Ocena zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

W roku 2024 r. na terenie powiatu krośnieńskiego pod nadzorem znajdowało się 40 wodociągów.

Największym wodociągiem powiatu krośnieńskiego w grupie wodociągów o produkcji wody 1001- 10000 m³/d pod względem produkowanej wody oraz zaopatrywanej ludności jest wodociąg miejski Gubin, którego administratorem jest Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o. o. ul. Śląska 36, 66-620 Gubin. Drugim wodociągiem w tej grupie jest wodociąg miejski Krosno Odrzańskie.

W grupie wodociągów o produkcji wody od 101-1000 m³/d znajduje się 12 wodociągów, w 19 wodociągach produkcja wody wynosi <100 m³/d. Na nadzorowanym terenie znajduje się ponadto 7 innych podmiotów zaopatrujących w wodę (wodociągi o wydajności < 100 m³/dobę)- są to głównie wodociągi zaopatrujące ośrodki czasowe i zakłady pracy (m.in. Homanit, Ośrodek Produkcyjny Połęcko należący do PGNiG), w których pracują głównie mieszkańcy powiatu.

Rys. Liczba wodociągów publicznych w stosunku do zaopatrywanej ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim w roku 2024 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę były nadzorowane przez następujące przedsiębiorstwa wodociągowe:

1. Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Komunalne Sp. z o.o. w Krośnie Odrzańskim,
2. Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o.o. w Gubinie,

3. Zakład Usług Komunalnych w Bytnicy,
4. Urząd Gminy Gubin,
5. Urząd Gminy Bobrowice,
6. Urząd Gminy Dąbie,
7. Urząd Gminy Maszewo,

Wodę o niekwestionowanej jakości dostarczały wodociągi publiczne w Szczawnie, Gronowie, Korczycowie, Bobrowicach, Dychowie, Przychowie, Szklarce Radnickiej, Węglinach, Dzikowie, Bronkowie, Kosierzu, Łagowie, Gęstowicach, Trzebiechowie, Lubogoszczy.

Ponadto nie kwestionowano wody dostarczanej przez ujęcia indywidualne takie jak: ujęcie zakładowe „Homanit” Krosno Odrzańskie, Indywidualne ujęcie wody w Smolarach a także ujęcie na ośrodku wypoczynkowym „Nad Borkiem” w Kosarzynie.

Woda dostarczana przez pozostałe wodociągi i ujęcia była kwestionowana w ciągu roku przynajmniej raz pod względem fizykochemicznym lub/i mikrobiologicznym.

Osiem razy w ciągu 2024 r. stwierdzono brak przydatności wody do spożycia.

Wodociąg publiczny Brzeźnica-Dąbie - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii z gr. coli. Brak przydatności trwał 5 dni, obejmował jedynie miejscowość Dąbie (liczba osób narażonych - 460). Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję studni i urządzeń podchlorynem sodu a następnie płukanie sieci. Próbkę wody pobrana została przed dezynfekcją i nie wykazała ona obecności bakterii z gr. coli ani innych badanych mikroorganizmów. Możliwą przyczyną stwierdzenia przekroczeń mikrobiologicznych w pierwszej próbce było skażenie próbki lub nieumiejętne pobranie próbki przez próbkobiorcę laboratorium zewnętrznego, któremu zlecono badanie.

Ujęcie publiczne Bytnica 160 - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii z gr. coli. Brak przydatności trwał 9 dni. Narażonych było około 96 osób - pracownicy Nadleśnictwa Bytnica i mieszkańcy trzech budynków wielorodzinnych. Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję studni i urządzeń podchlorynem sodu a następnie płukanie sieci. Kontrola nie wykazała uchybień pod względem technicznym. Prawdopodobną przyczyną zanieczyszczenia jest mały rozbiór wody oraz zaawansowany wiek elementów budujących sieć wodociągową.

Wodociąg miejski Gubin - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby enterokoków kałowych w części miasta Gubina. Brak przydatności wody dotyczył poszczególnych ulic na północy miasta i trwał 11 dni, obejmował około 2000 osób. Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję urządzeń i sieci podchlorynem sodu a następnie płukanie wodą. Kolejne próbki wykazały brak przekroczenia parametru enterokoków kałowych ale pojawiły się pojedyncze bakterie z grupy coli, co skutkowało wydaniem komunikatu o warunkowej przydatności wody po przegotowaniu. Prawdopodobną przyczyną skażenia było zanieczyszczenie w trakcie biegu sieci wodociągowej spowodowane prowadzonymi naprawami. Po działaniach naprawczych dnia 13 maja 2024 r. stwierdzono przydatność wody do spożycia. W drugiej połowie roku wodociąg miejski w Gubinie ponownie borykał się z przekroczeniem bakterii z grupy coli, stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia. Właściciel podjął się działań naprawczych polegających na chlorowaniu i płukaniu sieci co skutkowało poprawą jakości wody, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Wodociąg wiejski Głębokie - brak przydatności wody stwierdzono dwa razy w ciągu roku ze względu na przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii z gr. coli i enterokoków kałowych. Pierwszy raz brak przydatności wody do spożycia trwał 6 dni, drugi raz 9 dni. Narażonych było do maksymalnie 25 osób. Jest to mała miejscowość letniskowa, część gospodarstw domowych jest zamieszkała tylko sezonowo. Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję studni i urządzeń podchlorynem sodu a następnie płukanie sieci. Prawdopodobną przyczyną zanieczyszczenia jest mały rozbiór wody oraz zaawansowany wiek elementów budujących sieć wodociągową.

Ujęcie indywidualne w ośrodku wczasowym „Temar” w Kołatce - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii z gr. coli. Brak przydatności trwał 16 dni. Po otrzymaniu informacji o przekroczeniu bakteriologicznym właściciel ośrodka natychmiast przeniósł wczasowiczów do innego swojego ośrodka zaopatrywanego z innej studni, rezerwacje zostały przesunięte, a planowane imprezy odwołane. Na ośrodku pozostało tylko kilku pracowników, maksymalnie do 5 osób. Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję studni i urządzeń podchlorynem sodu a następnie płukanie sieci. Prawdopodobną przyczyną zanieczyszczenia były prowadzone wcześniej przez firmę zewnętrzną prace naprawcze na stacji uzdatniania wody.

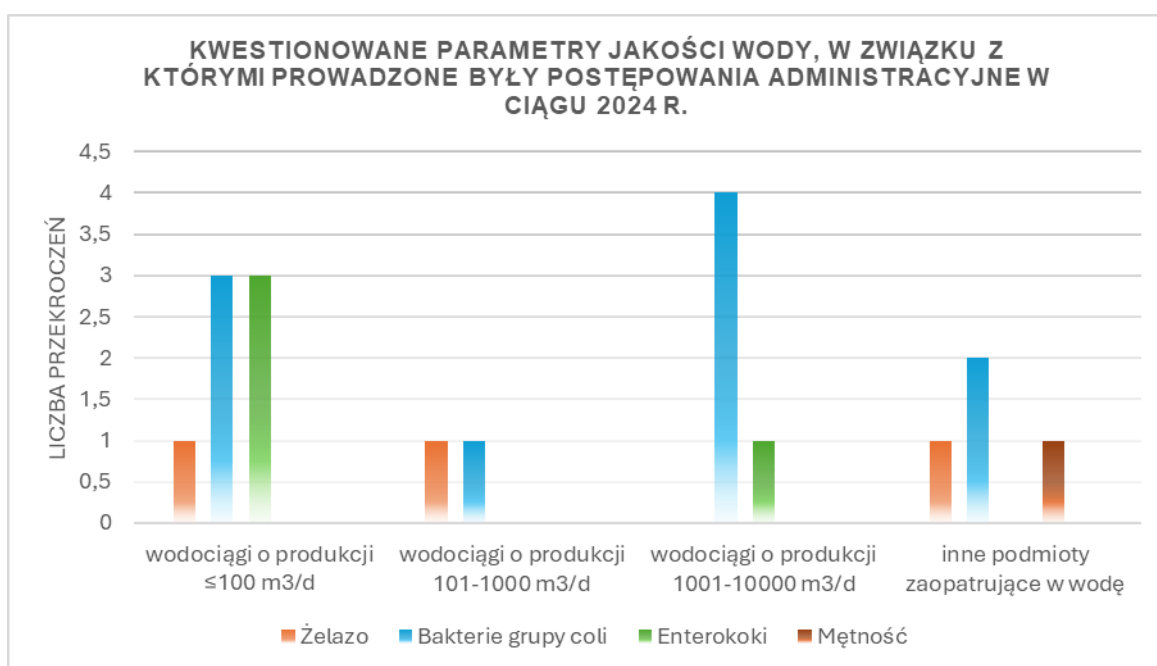
Wodociąg miejski Krosno Odrzańskie - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii z gr. coli. Brak przydatności trwał 5 dni dla całego wodociągu, a następnie jeszcze 2 dni dla strefy II wodociągu obejmującej jego północną część. Łącznie narażonych było 13 367 osób. Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję studni, zbiorników wyrównawczych i urządzeń podchlorynem sodu a następnie płukanie sieci. Prawdopodobną przyczyną zanieczyszczenia było podniesienie się poziomów wody w studniach związane z sytuacją powodziową.

Wodociąg wiejski Pole - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby enterokoków kałowych. Brak przydatności trwał 10 dni, dotyczył około 494 osób. Działania naprawcze obejmowały dezynfekcję studni i urządzeń podchlorynem sodu a następnie płukanie sieci. Prawdopodobną przyczyną zanieczyszczenia było przedostanie się bakterii z szamb pobliskich gospodarstw domowych.

W żadnym z w/w przypadków nie zgłaszano reakcji niepożądanych ani zachorowań związanych ze skażeniem wody. Wydane decyzje dotyczyły zapewnienia jakości wody odpowiadającej wymaganiom określonym w załączniku nr 1 część C tabela 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017, poz. 2294), zapewnienia zastępczego źródła zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, skutecznego poinformowania mieszkańców o braku przydatności wody do spożycia i celów gospodarczych, poinformowania pisemnie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim o przeprowadzonych działaniach naprawczych oraz przedstawienia wyników badań wody wykonanych w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej. Nie wydawano zaleceń pokontrolnych i nie nakładano mandatów karnych.

Najczęściej przekraczane parametry w wodzie przeznaczonej do picia w 2024 r., w związku z którymi prowadzono postępowania administracyjne:

- Żelazo - 3 postępowania administracyjne, łączna liczba narażonych - 691 osób;
- Mętność - jedno postępowanie administracyjne (na decyzji łącznie z żelazem), łączna liczba narażonych - 135 osób;
- Bakterie z gr. Coli - ilość przekroczeń - 10, łączna liczba narażonych - 31 953 osób;
- Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h - ilość przekroczeń - 1, łączna liczba narażonych - 934 osób;
- Enterokoki kałowe - liczba przekroczeń 4, łączna liczba narażonych - 2615 osób.

W 2024 r. wydano osiem decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi w tym: 2 razy dla ujęcia indywidualnego w ośrodku wypoczynkowym, raz dla wodociągu o produkcji wody poniżej 100 m³ na dobę, dwa razy dla wodociągów 101-1000 m³ na dobę oraz trzy razy dla wodociągów o produkcji wody pomiędzy 1001 a 10 000 m³ na dobę. W przypadku pozostałych przekroczeń administrator przedstawił prawidłowe wyniki z badań próbek wody jeszcze przed wydaniem decyzji administracyjnej, w związku z czym postępowanie umorzono. Nie wyegzekwowano trzech decyzji z poprzednich lat o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenie parametrów fizykochemicznych: ujęcie publiczne Bytnica 160 - decyzję wydano z uwagi na podwyższone stężenie manganu; wodociąg wiejski Bytnica oraz wodociąg wiejski Gryżyna - decyzje zostały wydane ze względu na podwyższony poziom mętności i żelaza. Wszystkie trzy wodociągi administrowane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Bytnicy. Administrator podejmuje działania naprawcze polegające na zwiększonym napowietrzaniu i płukaniu oraz pozyskał środki zewnętrzne na modernizację stacji

uzdatniania wody. Wyegzekwowano jedną decyzję wydaną w 2023 r. na podwyższone stężenie manganu w wodzie do spożycia dla ORLEN S.A. Oddział PGNiG Zielona Góra, okręg produkcyjny Połęczko.

Najwięcej dni z przekroczonymi parametrami stwierdzono w wodociągach Gryżyna, Bytnica i Bytnica 160 (głównie parametry fizykochemiczne). Ujęcia w Gryżynia i Bytnicy 160 są jednymi z najmniejszych wodociągów publicznych w powiecie krośnieńskim, gdzie problemem jest między innymi mały rozbiór wody. Administrator ujęć ma w planach modernizację SUW Gryżyna, w celu usprawnienia uzdatniania. Na modernizację ujęcia w Bytnicy pozyskano już środki finansowe i rozpoczęto realizację. Docelowo ujęcie w Bytnicy 160 ma być zlikwidowane a sieć wodociągowa podpięta pod zmodernizowane ujęcie w Bytnicy.

Najwięcej dni z przekroczeniami mikrobiologicznymi wystąpiło na wodociągu miejskim Gubin - łącznie 52 dni. Administrator podjął decyzję o stałej dezynfekcji promieniami UV. Lampa UV została zamontowana na suw pod koniec 2024 r. Podobną decyzję podjął również właściciel ośrodka wypoczynkowego „Temar” Kołatka - podwyższona ogólna liczba mikroorganizmów w 22 stopniach Celsjusza utrzymywała się przez 47 dni - zamontowano lampę UV na sieci, do dezynfekcji wody dostarczanej do kuchni. W planach jest zamontowanie lampy UV na suw.

Obecność enterokoków jelitowych lub e.coli stanowi dowód niedawnego skażenia wody odchodami. Stwierdzenie obecności bakterii grupy coli może świadczyć o zanieczyszczeniu wody ściekami, glebą lub gnijącym materiałem roślinnym. Obecność tych bakterii w wodzie może wskazywać również na błędy w jej obróbce lub dystrybucji - wtórne zanieczyszczenie, możliwość tworzenia biofilmu, nieodpowiednie jej uzdatnienie, nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie. W przypadku stwierdzonej obecności wskaźnikowych bakterii z grupy coli istnieje możliwość występowania w wodzie bakterii chorobotwórczych.

Mikroorganizmy badane w temperaturze 22°C w 1 ml wody są to najczęściej nieszkodliwe drobnoustroje heterotroficzne stanowiące naturalną mikroflorę środowiska wodnego, jak i mikroorganizmy pochodzące z różnego rodzaju zanieczyszczeń. Światowa Organizacja Zdrowia określa znaczenie liczby bakterii heterotroficznych obecnych w dostarczanej wodzie jako użyteczny wskaźnik niepożądanych zmian w systemie dystrybucji, takich jak zwiększenie potencjału wzrostu mikroorganizmów, zwiększenie aktywności biofilmu, wydłużonego czasu retencji lub stagnacji wody oraz utraty szczelności systemu. Namnażanie się tych bakterii może sprzyjać lub powodować korozję sieci wodociągowych, pogarszać jakość organoleptyczną wody (smak, zapach, barwę) oraz sprzyja tworzeniu się biofilmu. Czynnikiem stymulującymi wzrost bakterii są stagnacja wody oraz podwyższona zawartość w wodzie substancji pokarmowych.

Przekroczenia wskaźników fizyko – chemicznych tzn. mętności, żelaza, manganu, amonowego jonu, pH i parametru zapachu nie stwarzały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia. Woda o wysokiej mętności może chronić mikroorganizmy przed działaniem dezynfekcyjnym i może pobudzać wzrost bakterii. Zaleca się, aby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie ze względu na jej znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym. Związki żelaza i manganu mogą powodować brudzenie urządzeń sanitarnych i prania oraz wpływać na smak wody. W kontakcie z tlenem mogą powodować zmętnienie wody oraz odkładanie się osadów w sieci wodociągowej. Wartość pH wody

zazwyczaj nie ma bezpośredniego znaczenia dla konsumentów, jest jednak jednym z najważniejszych parametrów eksploatacyjnych dotyczących jakości wody. Woda o zbyt niskim pH będzie prawdopodobnie bardziej korozyjna. Odczyn wody podawanej do systemu dystrybucji musi być kontrolowany, aby przeciwdziałać korozji sieci i instalacji wodociągowych. W celu stabilizacji wody i kontrolowania jej agresywności w stosunku do przewodów i urządzeń wodociągowych niezbędne jest utrzymanie jej właściwej zasadowości. Przekroczenie parametru zapachu nie stwarza zagrożenia dla zdrowia odbiorców wody, może natomiast pogorszyć właściwości organoleptyczne wody. Woda, która ze względów estetycznych nie jest aprobowana, może skłaniać konsumentów do korzystania z wody pochodzącej ze źródeł bardziej akceptowalnych pod względem estetycznym, ale potencjalnie mniej bezpiecznych.

W roku 2024 wydano dwie decyzje administracyjne z uwagi na niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stacji uzdatniania wody – dla SUW należącego do Szklarki Radnickiej oraz dla SUW należącego do Gęstowic. W obiektach tych stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitów. W jednym z obiektów nakazano w decyzji doprowadzenie zaworu czerpalnego przy punkcie poboru wody w stacji uzdatniania wody do właściwego stanu sanitarno-technicznego aby zapewnić higieniczny pobór wody i ustabilizowany przepływ wody. Zarządzający wywiązali się z obowiązków nałożonych decyzjami.

Przeprowadzone i planowane modernizacje i inwestycje :

- Gmina Dąbie przeprowadziła całkowitą modernizację stacji uzdatniania wody w Dąbiu- wymianę filtrów, wszystkich urządzeń, położenie nowego rurociągu od studni do stacji uzdatniania wody, postawienie dodatkowego zbiornika na wodę uzdatnioną o pojemności 200 m³. Ponadto wywiercona została nowa studnia. Docelowo będą działały dwie studnie, trzecia jako awaryjna. Na SUW Brzeźnica wymieniono szafę sterowniczą na nową. W 2025 r. planuje się modernizację oczyszczalni ścieków w Połupinie i Pławiu, w Łagowie planuje się modernizację sieci wodociągowej. W Gronowie część prywatnego wodociągu będzie odpłatnie przejęta na rzecz gminy.
- Urząd Gminy w Bobrowicach oddał do użytku nową sieć wodociągową w miejscowości Kołatka, która jest zaopatrywana z ujęcia wody głębinowej w Bronkowie. Część ośrodka wypoczynkowego „Temar” w Kołatce także została podłączona do tego wodociągu.
- Ośrodek „Temar” w Kołatce zamontował lampę UV na wewnętrznej sieci wodociągowej na wejściu do kuchni w celu dezynfekcji wody do przygotowywania posiłków. Planuje się zamontowanie drugiej lampy na stacji uzdatniania wody na ujęciu w ośrodku.
- Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o. o. w Gubinie zamontowało na SUW w Komorowie lampę UV do dezynfekcji wody.
- Gmina Maszewo w 2024 r. zmodernizowała systemu monitorowania sieci wodociągowej (wdrożenie e-usług wraz z systemem do zdalnego odczytu wodomierzy z wykorzystaniem technologii GSM do przesyłu danych oraz zakup i montaż wodomierzy i nakładek na wodomierze na potrzeby odbiorców usług sieci wodociągowej oraz poboru i uzdatniania wody na terenie gminy Maszewo). Wymieniono wodomierze u wszystkich odbiorców gminy Maszewo. Zamontowano nakładki do zdalnego odczytu wodomierzy. Wymieniono przepływomierze na wodzie surowej. Dokonano renowacji studni na SUW Korczyców.

Dokonano remontu pomieszczenia SUW Gęstowice. Obecnie realizuje się kolejne zadania, które będą kontynuowane w roku 2025 tj. rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Maszewo, przebudowa istniejącej stacji uzdatniania wody w m. Trzebiechów na bazie istniejącego ujęcia, budowa wodociągów przesyłowych Trzebiechów - Gęstowice, Skarbona – Lubogoszcz, budowa odcinków sieci wodociągowych rozdzielczych w Trzebiechowie, Gęstowicach i Lubogoszczy.

- Zakład Gospodarki Komunalnej w Bytnicy rozpoczął prace nad budową nowej studni głębinowej na ujęciu wody w Gryżynie oraz na ujęciu w Dobrosułowiu. Renowacja stacji uzdatniania wody w Bytnicy jest na etapie projektowym. Planuje się przyłączenie wodociągu Bytnica 160 do głównej stacji uzdatniania wody w Bytnicy.
- Gmina Gubin przeprowadziła kompleksową modernizację stacji uzdatniania wody w Sękowicach oraz odcinka sieci wodociągowej Luboszyce - Kozów, a także kompleksową modernizację stacji uzdatniania wody w Wałowicach oraz sieci na odcinkach do Drzeńska Małego i do Drzeńska Dużego.
- Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Wodno-Komunalne Sp. z o. o. zamontowało na SUW Krosno Odrzańskie pompę do dozowania chloru (dezynfekcja doraźna), drugą pompę zamontowano przy zbiorniku wyrównawczym przy ul. Parkowej.

Jak widać przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne oraz organy gminne w miarę swoich możliwości finansowych oraz w oparciu o środki pozyskiwane z funduszy europejskich starają się modernizować istniejącą infrastrukturę wodociągową oraz realizować nowe inwestycje mające na celu poprawę sytuacji w zakresie zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz poprawy jakości wody. Szereg wykonanych i planowanych inwestycji sprzyja podniesieniu jakości wody dostarczanej ludności powiatu krośnieńskiego jak np. montaż lamp UV na stacjach uzdatniania wody, które dezynfekują wodę w sposób ciągły.

Pomimo tego należy jednak mieć na uwadze, że wciąż wiele ujęć, stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim ma już kilkadziesiąt lat, dlatego problemem może stać się występowanie różnego rodzaju awarii.

Można spodziewać się, że w przyszłości w powiecie krośnieńskim najlepszą jakością dostarczanej wody będą charakteryzowały się wodociągi najlepiej doinwestowane, w których administratorzy dbają o wymianę zużytych i starych urządzeń i infrastruktury oraz stosują nowe technologie dezynfekcji wody (lampy UV). Obecnie lampy UV stanowią wyposażenie stacji uzdatniania wody w Szczawnie, Bobrowicach, Dychowie, Węglinach, Bronkowie, Łagowie, Gubinie, Sękowicach, Wałowicach i Przychowie.

Fot: Stacja uzdatniania wody w Dąbiu

Nadzór nad jakością ciepłej wody w obiektach użyteczności publicznej (podmioty lecznicze i inne) – realizacja badań w kierunku wykrywania bakterii *Legionella sp.*

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono badanie w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* w następujących obiektach: Szpital (obiekty w Krośnie Odrzańskim i w Gubinie), Miejska Kryta, Centrum Rehabilitacji w Krośnie Odrzańskim, Powiatowy Dom Dziecka i Internat ZLSiT w Gubinie.

We wspólnej instalacji wody ciepłej należącej do Powiatowego Domu Dziecka i Internatu ZLSiT w Gubinie nie wykryto przekroczeń.

Planowy pobór próbek wody ciepłej z natrysków w szatniach na Krytej Pływalni w Gubinie wykazał przekroczenia pod względem liczby bakterii *Legionella sp.* (skażenie średnie w jednej z trzech próbek, pozostałe bez zastrzeżeń). Administrator przeprowadził działania naprawcze polegające na dezynfekcji termicznej sieci, płukaniu i czyszczeniu wszystkich wylewek. Ponowne próbki, jak również próbki sprawdzające z nadzoru nie wykazały przekroczeń. Prawdopodobną przyczyną skażenia była awaria pieca grzewczego i zbyt niska temperatura wody.

W Centrum Rehabilitacji w Krośnie Odrzańskim pobrano trzy próbki w ramach nadzoru. Wszystkie próbki wody wykazały skażenie średnie sieci wody ciepłej. Właściciel podjął natychmiastowe działania naprawcze tj. czyszczenie wylewek, dezynfekcję termiczną, płukanie sieci a następnie zlecił pobór czterech próbek akredytowanemu laboratorium zewnętrznemu. Próbki nie wykazały przekroczeń. Prawdopodobną przyczyną skażenia była zbyt niska temperatura na sieci spowodowana zbyt niską temperaturą na piecu i utratą ciepła z biegiem sieci wewnętrznej, co skutkowało niedograniem dalszych punktów.

W ramach kontroli kompleksowej pobrano próbki wody ciepłej z sieci wewnętrznych w Szpitalu. W obiekcie w Krośnie Odrzańskim pobrano 4 próbki, z czego jedna wykazała skażenie w stopniu wysokim, trzy natomiast nie wykazały przekroczeń. Administrator podjął działania naprawcze polegające na czyszczeniu elementów sieci i dezynfekcji chemicznej dwutlenkiem chloru, jednak kolejne próbki dały wyniki mówiące o średnim skażeniu w dwóch punktach. Lokalizacja poboru kwestionowanych próbek wskazuje na fakt niedogrzewania instalacji wewnętrznej przez pompę ciepła, która zaopatruje Oddział Wewnętrzny. Po przeprowadzeniu kolejnej dezynfekcji chemicznej wyniki z pobranych próbek nie wykazały przekroczeń.

Podczas tej samej kontroli pobrano także cztery próbki w Oddziale Rehabilitacji w Gubinie, gdzie jedna z nich wykazała skażenie średnie, pozostałe bez przekroczeń. Administrator podjął działania naprawcze polegające na czyszczeniu wylewek, dezynfekcji termicznej i płukaniu sieci. Pobór próbek na zlecenie nie wykazał przekroczeń dopuszczalnej liczby bakterii *Legionella* sp. Kwestionowana próbka była pobierana w końcowym punkcie sieci o najniższych notowanych temperaturach wody, co wskazuje na stopniową utratę ciepła, a przez to problemy z ogrzewaniem sieci wewnętrznej na końcowych odcinkach.

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

W sezonie letnim 2024 r. na terenie powiatu krośnieńskiego nadzorowano 2 kąpieliska tzn. Kąpielisko nad Jeziorem Glibiel w Łochowicach i Kąpielisko w Ośrodku Wypoczynkowym „Temar” nad Jeziorem Wielkim w Dąbiu. Miejsc wykorzystywanych do kąpieli nie zgłoszono. Wyżej wymienione kąpieliska zostały skontrolowane przed sezonem oraz w trakcie sezonu kąpielowego.

Przed sezonem kąpielowym zaopiniowano pozytywnie 2 uchwały rad gmin w sprawie wykazów kąpielisk.

Ogółem na kąpieliskach pobrano 2 próbki wody w ramach kontroli urzędowej i 6 próbek w ramach kontroli wewnętrznej (pobrane przez laboratoria zewnętrzne). Wydano 8 bieżących ocen przydatności wody do kąpieli i 2 oceny sezonowe. Jakość wody w kąpieliskach odpowiadała wymaganiom - została sklasyfikowana jako doskonała. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Pływalnie/baseny kąpielowe.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim znajduje się 1 obiekt, tzn. kryta pływalnia w Miejskim Ośrodku Sportu w Gubinie. Uzgodniony został harmonogram badań w ramach kontroli wewnętrznej. Próbkę wody do badań pobierane były zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w zakresie parametrów oraz punktów pobierania. Pływalnia działała przez cały rok z wyjątkiem końca sierpnia i początku września, kiedy przeprowadzano prace konserwacyjne – basen nie działał w ramach corocznej przerwy konserwacyjnej. W próbkach wody pobranych w ciągu roku cyklicznie powtarzał się problem z nieprawidłowym potencjałem redox (występowały nieznaczne, lecz ciągłe wahania wykraczające poza normę) oraz nieprawidłowe wartości chloru wolnego i chloru związanego, sporadycznie pH i mętności. Jeden raz w próbce pobranej z obiegu cyrkulacyjnego zjeżdźalni wystąpiło niewielkie przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 stopniach Celsjusza.

Zarządzający pływalnią cały czas prowadzi działania mające na celu wyregulowanie procesów dezynfekcji wody i doprowadzenie parametrów fizykochemicznych do zgodnych z normami.

Użytkownicy pływalni byli informowani o jakości wody za pomocą komunikatów umieszczanych w holu obiektu.

Stan sanitarno-techniczny krytej pływalni w Miejskim Ośrodku Sportu w Gubinie nie budził zastrzeżeń.

W roku 2024 z związku z wystąpieniem powodzi i podtopień na terenie kraju Sekcja Higieny Komunalnej podjęła współpracę z Powiatowym Zespołem Zarządzania Kryzysowego. Utrzymywano stały kontakt z przedstawicielami urzędów miast i gmin. Codziennie weryfikowano informacje dotyczące wodociągów w szczególności czy nie miało miejsce zdarzenie powodziowe skutkujące ryzykiem zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz informacje o nadzorowanych obiektach i zdarzeniach mogących mieć wpływ dla zdrowia i życia ludzi. Wśród mieszkańców rozpowszechniano ulotki informacyjne dla powodzi o wodzie przeznaczonej do spożycia oraz na bieżąco informowano o zaistniałych zagrożeniach.

ZAPYTANIA W TRYBIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W roku 2024 sekcja Higieny Komunalnej udzieliła odpowiedzi na trzy zapytania o udostępnienie informacji publicznej.

- Na wniosek udostępniono sprawozdanie z badań próbek wody do spożycia z dnia 24 października 2024 r. z wodociągu publicznego miejskiego Krosno Odrzańskie.
- Udzielono informacji, w jakim okresie nastąpiło skażenie publicznej sieci wodociągowej w Krośnie Odrzańskim oraz prawdopodobnej przyczyny skażenia.
- Udzielono informacji na temat prowadzonych postępowań w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w podmiotach leczniczych w latach 2021 – 2023 w sekcji Higieny komunalnej oraz nałożonych w związku z powyższym kar pieniężnych (na zapytanie odpowiadały również Sekcje HP, EP, HŻŻiPU).

Sporządził: Alicja Alejun - Kierownik Sekcji Higieny Komunalnej

7. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku jest komórką właściwą do prowadzenia działań w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, sprzedaży, przechowywania i transportu żywności,
- warunków żywienia zbiorowego,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Realizowane są zadania w ramach „Krajowego planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu”. W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF) zobowiązywano producentów i wprowadzających do obrotu produkty żywnościowe do wycofywania z rynku produktów uznanych za niebezpieczne. Sprawowany jest nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi.

Zgodnie z klasyfikacją statystyczną obiekty podzielono na następujące grupy:

- zakłady produkcji żywności,
- zakłady obrotu żywnością,
- zakłady żywienia zbiorowego z rozdziałem na żywienie typu otwartego oraz typu zamkniętego,
- wytwórnie i miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu krośnieńskiego znajdowało się 531 obiektów. W porównaniu do roku ubiegłego liczba obiektów zmniejszyła się.

Obiekty objęte nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2022-2024.

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		
		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
1	Zakłady produkcji żywności	54	54	51
2	Zakłady obrotu żywnością	332	339	289
3	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	99	101	100
5	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	76	73	73

6	Wytwórnice i miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	15	18	18
	Obiekty ogółem	576	585	531

Spośród 531 obiektów ujętych w ewidencji w roku 2024 skontrolowano 304 obiekty tj. 57,25 % zakładów objętych nadzorem. Przeprowadzono w nich 385 kontroli, w tym 14 interwencyjne (9 bezzasadnych, 5 zasadnych).

Zakłady oceniane są na podstawie arkusza oceny zakładu, kategoryzacji dokonano w 263 zakładach. Z ogólnej liczby zakładów objętych nadzorem do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 193, do kategorii średniego ryzyka zakwalifikowano 304, do kategorii wysokiego ryzyka zakwalifikowano 34 zakłady. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych.

Liczba obiektów ocenionych w oparciu o arkusze oceny stanu sanitarnego w latach 2022-2024.

Lp.	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów ocenionych na podstawie „arkusza oceny stanu sanitarnego”		
		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
1.	Zakłady produkcji żywności	22	37	34
2	Zakłady obrotu żywnością	116	131	137
3	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	40	65	31
5	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	58	62	56
6	Wytwórnice i miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	0	3	5
	Obiekty ogółem	236	298	263

W trakcie urzędowych kontroli żywności dokonywana jest ocena wdrożonych systemów kontroli wewnętrznej w zakładach (GHP, GMP, HACCP). Jak wynika z przeprowadzonych kontroli, większość obiektów sektora spożywczego posiada opracowany i wdrożony „program warunków wstępnych”(GHP i GMP), jednakże nie wszystkie zakłady ukończyły wdrażanie systemu HACCP. Sytuacja w tym zakresie z roku na rok ulega poprawie.

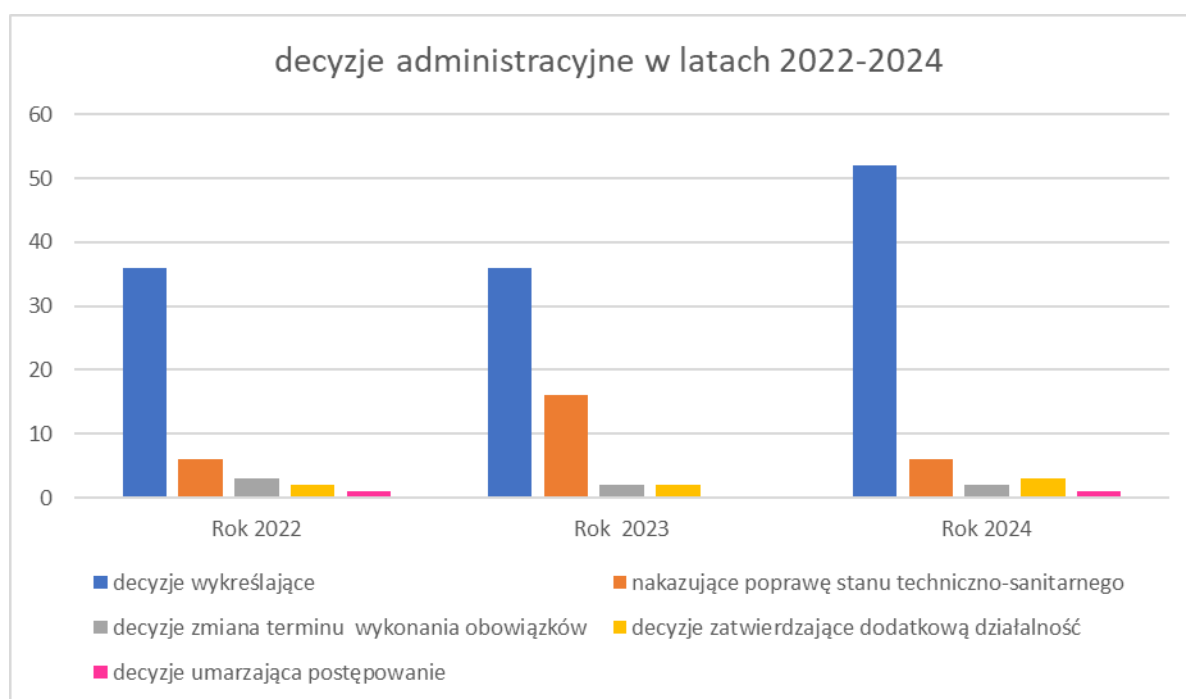
W roku 2024 wydano 64 decyzje administracyjne, w tym: 6 decyzji nakazujących poprawę stanu techniczno-sanitarnego zakładu, 3 decyzje zatwierdzające dodatkową działalność, 2 decyzje zmieniające termin realizacji obowiązków wynikających z decyzji, 1 decyzję umarzającą prowadzone postępowanie, 52 decyzje wykreślające z rejestru zakładów. Wydano 1 nakaz zaprzestania wprowadzania do obrotu suplementu diety i wycofania z obrotu wszystkich partii kwestionowanego produktu. Zatwierdzono 24 zakłady.

W roku 2023 wydano 95 decyzji administracyjnych, w tym: 16 decyzji nakazujących poprawę stanu techniczno-sanitarnego zakładu, 3 decyzje zatwierdzające dodatkową działalność, 2 decyzje zmieniające termin realizacji obowiązków wynikających z decyzji, 36 decyzji wykreślających z rejestru zakładów. Zatwierdzono 27 zakładów.

W roku 2022 wydano 69 decyzji administracyjnych, w tym: 6 decyzji nakazujących poprawę stanu techniczno-sanitarnego zakładu, 2 decyzje zatwierdzające dodatkową działalność, 3 decyzje zmieniające termin realizacji obowiązków wynikających z decyzji, 1 decyzję umarzającą postępowanie, wykreślono z rejestru 36 zakładów. Zatwierdzono 21 zakładów.

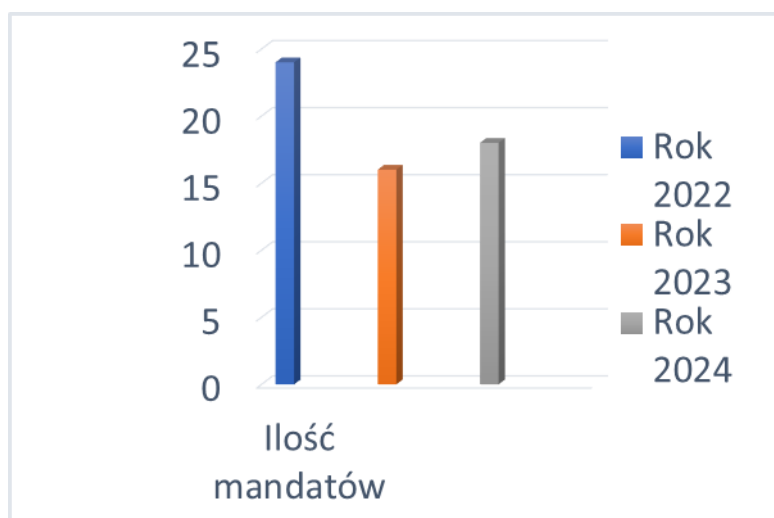
Analizując lata 2022-2024 stwierdzić należy, że znacząco wzrasta liczba zakładów wykreślanych z rejestru z powodu zakończenia działalności.

Decyzje administracyjne wydawane w latach 2022-2024.

Ilości zastosowanych sankcji karnych w porównaniu do roku ubiegłego utrzymuje się na podobnym poziomie. Wzrost ilości nałożonych mandatów w roku 2022 związany był z rozluźnieniem przestrzegania przepisów po okresie pandemii, i tak: w roku 2022- 24 mandaty karne na sumę 6150 zł, w roku 2023 -16 mandatów karnych na sumę 3500 zł, w roku 2024 - 18 mandatów karnych na sumę 6200 zł.

Zastosowane sankcje karne w latach 2022-2024

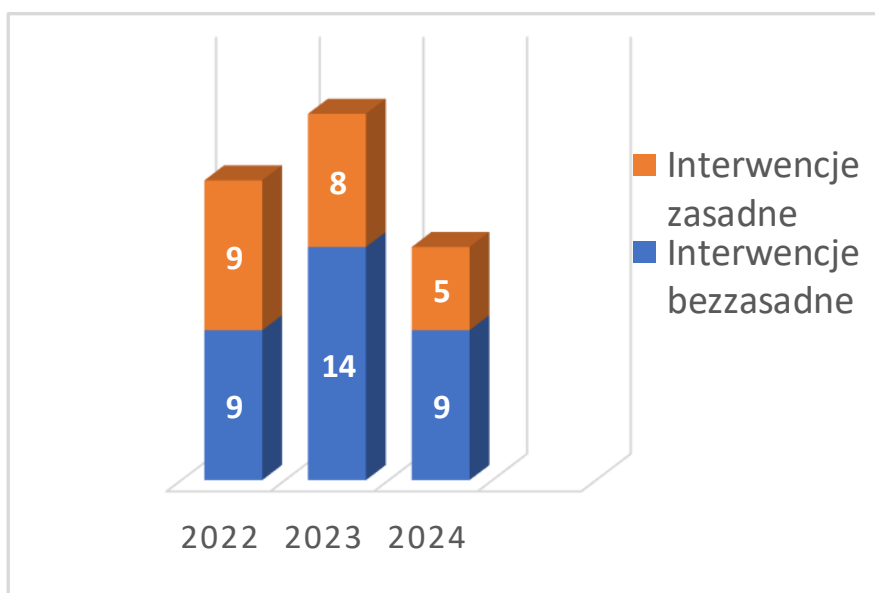
Mandaty karne najczęściej nakładano za uchybienia dotyczące następujących obszarów:

- zły stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń,
- brak zapisów wynikających z procedur GHP, GMP i systemu HACCP,
- brak zgłoszeń do Rejestru Głównego Inspektora Sanitarnego produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości.

Na przełomie lat 2022-2024 przeprowadzono 54 kontrole interwencyjne rozpatrując również zgłoszenia anonimowe. Najczęściej dotyczyły one oferowania do sprzedaży środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminie przydatności do spożycia, braku orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych osób zatrudnionych, sprzedaży środków spożywczych niewłaściwej jakości, wprowadzania do obrotu niebezpiecznych środków spożywczych. W roku 2022 z 18 zgłoszonych interwencji 9 uznano za zasadne, w roku 2023 z 22 zgłoszonych interwencji 8 uznano za zasadne, w roku 2024 z 14 zgłoszonych interwencji 5 uznano za zasadne.

Przedstawia to poniższy wykres.

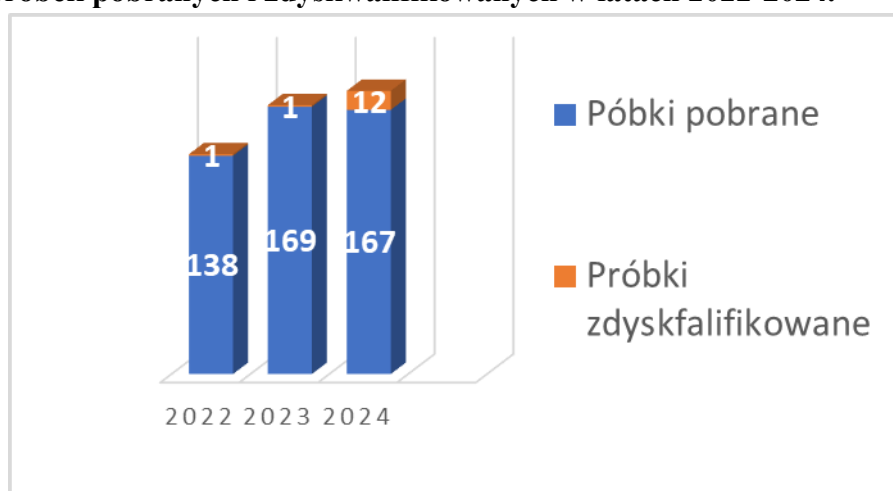
Zasadność pism interwencyjnych w latach 2022-2024.

Wystosowano 1 wniosek o ukaranie do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. na podstawie art. 103 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (kara nałożona przez WSSE w Gorzowie Wlkp. na podstawie art. 103 ust.1 pkt 2 ww. ustawy).

Jednym z obszarów działań jest ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością poprzez pobór próbek do badań laboratoryjnych. Badano je m.in. na obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych, szkodników, metali ciężkich, pestycydów, substancji dodatkowych, związków azotowych i parametrów jęczenia oraz substancji niedozwolonych. Liczbę próbek pobranych i przebadanych w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego oraz liczbę próbek zdyskwalifikowanych przedstawiono w poniższym wykresie.

Ilość próbek pobranych i zdyskwalifikowanych w latach 2022-2024.

W roku 2022 zdyskwalifikowano 1 próbkę z uwagi na stwierdzenie przekroczenie NDP pozostałości pestycydów (Q Propiconazole 0,023±0,012 oraz Q Imidacloprid 0,020±0,009). W roku 2023 również zdyskwalifikowano 1 próbkę z uwagi na stwierdzenie obecności Salmonella Infantis. W roku 2024 zdyskwalifikowano 12 próbek, w tym: 5 próbek z uwagi na stwierdzenie obecności Enterobacteriaceae, 4 próbki pn. „Śledź tusza” z uwagi na przekroczenie histaminy, 1 próbka z uwagi na przekroczenie 2-metylofuranu, 1 próbka z uwagi na stwierdzenie nieprawidłowych cech organoleptycznych, 1 próbka w kierunku monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych. Uzyskane wyniki były podstawą do dalszego podejmowania działań administracyjnych.

W trakcie urzędowych kontroli przeprowadzanych w jednostkach systemu oświaty na podstawie danych zawartych w jadłospisie dokonywano punktowej oceny jadłospisu metodą Szewczyńskiego oraz teoretycznej oceny pod kątem jakości żywienia. W 2024 r. oceniono jadłospisy w 6 szkołach, 14 przedszkolach i 1 internacie. Przepisem prawnym regulującym wymagania w ww. zakresie jest rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w protokołach zawarto zalecenia dotyczące podjęcie działań naprawczych w żywieniu. Dokonano analizy jadłospisu dekadowego w zakresie diety podstawowej z

wykorzystaniem „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów” w szpitalu oraz domu opieki społecznej. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wystosowano pisma zalecające podjęcie działań naprawczych w żywieniu pacjentów.

W celu sprawnego i skutecznego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności oraz ochrony zdrowia konsumentów organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej podpisał porozumienia o współpracy:

- współpraca z Państwową Inspekcją Farmaceutyczną oparta na porozumieniu z dnia 10 października 2008r. ukierunkowana jest na wymianę informacji związanych z nadzorem nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz żywnością wzbogacaną. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim w roku 2024 znajdowało się 15 aptek, skontrolowano 4, przeprowadzono 4 kontrole. Pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki żywności w kierunku fizyko-chemicznym – zgodne z wymaganiami.

- współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Krośnie Odrzańskim oparta jest na porozumieniu z dnia 16 listopada 2018 roku. W przypadku pojawiających się wątpliwości związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego, pracownicy obu Inspekcji konsultują się ze sobą i służą wzajemną pomocą. W roku 2024 w siedzibie PSSE w Krośnie Odrzańskim odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przedstawiciela Inspekcji Weterynaryjnej. Z przedstawicielem Powiatowego Lekarza Weterynarii przeprowadzono wspólnie 5 kontroli, w tym: 1 kontrola dotyczyła legalności sprzedaży mięsa, produktów z mięsa wieprzowego i dzików oraz 4 kontrole dotyczyły pochodzenia produktów mięsnych w związku z podejrzeniem zatrucia galareta niewiadomego pochodzenia.

- współpraca z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oparta jest na porozumieniu z dnia 20 stycznia 2015r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej. W latach 2022-2024 wraz z przedstawicielami PIORiN przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej.

Z komórkami organizacyjnymi Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzona jest działalność oświatowo-zdrowotna w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu.

ZAPYTANIA W TRYBIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W roku 2024 Sekcja HŻŻiPU udzieliła odpowiedzi na jedno zapytanie o udostępnienie informacji publicznej (na zapytanie odpowiadały również Sekcje HP, EP, HK).

- Udzielono informacji na temat prowadzonych postępowań w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w podmiotach leczniczych w latach 2021 – 2023 w sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku oraz nałożonych w związku z powyższym kar pieniężnych.

Sporządził: Ilona Kowalczuk - Kierownik Sekcji HŻŻiPU

8. Nadzór sanitarny nad środowiskiem pracy i chemikaliami

Do głównych zadań Sekcji Higieny Pracy należy sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu identyfikacji i oceny zagrożeń zawodowych oraz prowadzenie profilaktyki zdrowotnej pracowników w zakresie zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia: fizycznymi, chemicznymi, biologicznymi i wynikającymi ze sposobu wykonywania pracy, w tym:

- zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu oraz stosowania w działalności zawodowej: produktów biobójczych, detergentów oraz substancji chemicznych niebezpiecznych i ich mieszanin,
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wymogów w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących produktów kosmetycznych,
- nadzór nad egzekwowaniem zakazu wprowadzania do obrotu i wytwarzania środków zastępczych.

W roku 2024 w zakresie higieny pracy ewidencją objęto 156 podmiotów gospodarczych, w stosunku do poprzedniego roku ilość zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych zmalała o 12 obiektów. Natomiast w zakresie nadzoru nad chemikaliami objęto 69 podmiotów gospodarczych w nowo powstałej ewidencji obiektów.

Analizując nadzorowane zakłady pracy przeważającą część stanowią małe zakłady zatrudniające do 9 pracowników oraz podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników, natomiast mniejszą część stanowią zakłady zatrudniające od 50 do 249 i zatrudniające powyżej 250 pracowników. Główne branże gospodarcze powiatu to produkcja konstrukcji metalowych, przetwórstwo drewna, produkcja mebli oraz handel hurtowy i detaliczny.

Pracownicy sekcji higieny pracy w roku 2024 przeprowadzili 149 kontroli w 97 obiektach, zatrudniających łącznie 3628 pracowników. We wszystkich skontrolowanych zakładach pracy zwracano uwagę na warunki sanitarno-higieniczne zarówno pomieszczeń pracy jak i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano prawidłowość prowadzenia dokumentacji związanej z występującymi zagrożeniami środowiska pracy, a także weryfikowanie badań i pomiarów środowiska pracy określających ocenę narażenia zawodowego pracowników.

W 2024 roku wydano 7 decyzji administracyjnych zawierających 37 nakazów, zobowiązujących pracodawców do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości m.in.:

- dotyczących złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych - 25 nakazów,
- dotyczących naruszenia przepisów w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin - 12 nakazów.

Prowadzone podczas kontroli sanitarnych działania edukacyjno-informacyjne znacząco zwiększyły wśród pracodawców świadomość bezpieczeństwa zdrowotnego pracowników,

zmniejszając przy tym liczbę wydawanych decyzji administracyjnych w porównaniu do poprzednich lat.

W 2024 roku wartości stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczały dopuszczalne normatywy higieniczne w 6 zakładach pracy. Z analizy narażenia zawodowego wynika, że na 3837 pracowników zatrudnionych w pomiotach gospodarczych działających na terenie powiatu krośnieńskiego skontrolowanych w 2024 roku, 83 pracowników pracowało w warunkach niezgodnych z normatywami higienicznymi. W związku z przekroczeniami wystawiono 1 decyzję administracyjną nakazującą obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.

Najlichnieszą grupę pracującą w warunkach przekroczenia norm higienicznych stanowią osoby narażone na ponadnormatywny hałas – 79 pracowników. Natomiast w przekroczonym normatywie drgań mechanicznych działających na organizm człowieka przez kończyny górne (miejscowe) – prace wykonuje 4 pracowników. Przekroczenia NDN hałasu utrzymują się w paru zakładach od wielu lat. Dotyczy to głównie zakładów przetwórstwa drewna oraz zakładów zajmujących się obróbką metali.

Ze względu na przekroczenia normatywów higienicznych dotyczących NDN hałasu i drgań mechanicznych pracodawcy podejmują kompleksowe działania mające na celu poprawę warunków pracy. Są to działania techniczne tj. oznakowanie stref z przekroczeniami znakami bezpieczeństwa i nakazem stosowania środków ochrony indywidualnej; wymiana lub remont maszyn, narzędzi stosowanych w procesach technologicznych; organizacyjne (skrócony czas pracy w narażeniu lub dodatkowe przerwy w czasie pracy); wyposażenie pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej o odpowiedniej charakterystyce tłumienia i nadzór prawidłowości ich stosowania; profilaktyka medyczna.

NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY

Czynniki biologiczne

W 71 zakładach pracy ujętych w ewidencji stwierdzono występowanie szkodliwego czynnika biologicznego. Z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi w 2024 roku przeprowadzono 32 kontrole sanitarne, w których stwierdzono występowanie szkodliwego czynnika biologicznego zaliczanego do 2, 3 i 4 grupy zagrożenia.

Narażenie to dotyczyło 551 pracowników, gdzie:

- 530 pracowników narażonych na czynniki biologiczne należące do grupy 2 zagrożenia,
- 280 pracowników narażonych na czynniki biologiczne należące do grupy 3 zagrożenia,
- 172 pracowników narażonych na czynniki biologiczne należące do grupy 4 zagrożenia.

W 2024 roku kontrolując zakłady pracy pod kątem narażenia na czynniki biologiczne nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

Substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

W 2024 roku przeprowadzono 35 kontroli sanitarnych w zakładach, w których prowadzone są procesy technologiczne związane z uwalnianiem substancji i mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub reprotoksycznym, bądź stosowane są i uwalniane na stanowiskach pracy substancje chemiczne, ich mieszaniny oraz czynniki o działaniu

rakotwórczym. Najliczniejszą grupę stanowiły obiekty zajmujące się obróbką elementów metalowych, produkcją wyrobów z drewna oraz obiekty, w których wykonuje się naprawy pojazdów samochodowych. Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że kontakt z czynnikiem o działaniu rakotwórczym ma 1059 pracowników, w tym 146 kobiet.

Pracodawcy przekazują informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym corocznie do 15 stycznia, na druku według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 roku w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r., poz. 1126).

Substancje i mieszaniny niebezpieczne

Podczas wykonywania czynności kontrolnych oceniano realizację przepisów – ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia REACH 1907/2006 oraz rozporządzenia nr 1272/2008 zwanego rozporządzeniem CLP. W 2024 roku przeprowadzono 41 kontroli w podmiotach gospodarczych stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w działalności zawodowej, 14 kontroli u dystrybutorów oraz 1 kontrolę interwencyjną u producenta. W trakcie czynności kontrolnych w ramach kontroli interwencyjnej ustalono, że spółka prowadzi sprzedaż odczynników chemicznych i peptydów w postaci bezbarwnych kapsułek żelatynowych, które powszechnie stosowane są w produkcji leków i suplementów. PPIS nakazał wstrzymać wprowadzanie do obrotu i powszechnej sprzedaży ww. odczynników chemicznych i peptydów. Dystrybuowane odczynniki chemiczne nie były oznakowane w sposób widoczny i umożliwiający ich identyfikację, nie posiadały składu. Na opakowaniu widniał zapis „odczynnik chemiczny”. Pojemniki i etykiety produktów nazywanych odczynnikami chemicznymi posiadały cechy opakowań służących do sprzedaży środków spożywczych tj. produkt (proszek) zamknięty w kapsułkach żelatynowych bezbarwnych, które powszechnie stosowane są w produkcji leków i suplementów diety. Na etapie całego postępowania podmiot nie przedstawił dokumentacji ani innych dowodów potwierdzających spełnienia wymogów określonych przepisami. W związku z powyższym złożono zawiadomienie do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a także poinformowano o zaistniałej sytuacji: Główny Inspektorat Sanitarny, Główny Inspektorat Farmaceutyczny oraz Biuro do Spraw Substancji Chemicznych. W dniu 24 września 2024 r. Wiceprezes Zarządu przedstawiła dokumenty potwierdzające zakończenie działalności produkcyjnej odczynników chemicznych oraz przekazaniu odczynników chemicznych do nowej firmy w Wielkiej Brytanii.

Podczas kolejnej kontroli przeprowadzonej przez przedstawicieli PPIS w Krośnie Odrzańskim nie stwierdzono magazynowania, produkowania i wprowadzania do obrotu ww. odczynników chemicznych i peptydów.

Produkty biobójcze

Z uwagi na dużą ilość decyzji wydawanych w kraju na produkty biobójcze niespełniające wymagań prawnych w roku sprawozdawczym wzmożono nadzór nad tymi produktami.

W 2024 roku sekcja Higiena Pracy przeprowadziła 22 kontrole w 22 zakładach/sklepach w zakresie produktów biobójczych, gdzie:

- 9 kontroli przeprowadzono w podmiotach stosujących produkty biobójcze;
- 13 kontroli przeprowadzono w podmiotach udostępniających na rynku produkty biobójcze (sklepy).

Ocena kontrolowanych produktów biobójczych dotyczyła posiadanego przez nich pozwolenia, spełnienia warunków pozwolenia (w tym zawartości substancji czynnych, oznakowania i etykiety, opakowania produktu) oraz stosowania ich zgodnie z zaleceniem podmiotu odpowiedzialnego – w przypadku podmiotów stosujących.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie.

Ponadto podczas prowadzonego nadzoru informowano kontrolowanych przede wszystkim o konieczności weryfikowania umieszczanych na etykiecie pozwoleń w Wykazie Produktów Biobójczych (udzielano także instruktaży jak dokonywać wspomnianej weryfikacji) oraz stosowaniu/udostępnianiu produktów biobójczych, posiadających aktualną datę ważności.

Produkty kosmetyczne

W 2024 roku skontrolowano 14 obiektów zajmujących się obrotem produktami kosmetycznymi (sklepy). Podczas kontroli dokonywano oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego produktu kosmetycznego oraz zgodności dokumentacji z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych.

Do badań laboratoryjnych pobrano próbki produktu kosmetycznego stosowanego w okolicach oczu w kierunku obecności *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Staphylococcus aureus*, *Candida albicans*, liczby drożdży i pleśni oraz bakterii mezofilnych tlenowych. Badane parametry pobranego kosmetyku zgodne z normą.

HIGIENA RADIACYJNA

W 2024 roku kontynuowano działania edukacyjno-informacyjne w zakresie narażenia na radon. Podczas czynności kontrolnych prowadzono działania mające na celu udzielenie podstawowych informacji dotyczących radonu tj.: źródła radonu, dopuszczalny poziom odniesienia, skutków dla zdrowia wynikających z narażenia na radon, sposobów minimalizowania narażenia, wykonywanie pomiarów stężenia radonu w miejscu pracy oraz miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi.

CHOROBY ZAWODOWE

W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1836) mogą być uznane za chorobę zawodową.

W roku 2024 do PPIS w Krośnie Odrzańskim zgłoszono 5 przypadków podejrzenia choroby zawodowej. Zakończono 3 postępowania w sprawie chorób zawodowych (1 postępowanie toczyło się od 2023 r.) natomiast 3 postępowania są w trakcie dochodzenia.

Wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, które dotyczyły choroby zakaźnej lub pasożytniczej albo ich następstwa – Boreliozy;

- 1 postępowanie zostało zakończone w roku sprawozdawczym jednak zgłoszenia dokonano w roku 2023;
 - 2 postępowania zostały zakończone w roku sprawozdawczym, ich zgłoszenia również dokonano w tym samym roku.
- Wszystkie wydane decyzje w 2024 roku uprawomocniły się. Ponadto wystawiono 3 karty stwierdzające chorobę zawodową.

ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Nadzór nad nowymi substancjami psychoaktywnymi sprawują organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W Polsce obowiązuje zakaz posiadania, wprowadzania do obrotu oraz stosowania nowych substancji psychoaktywnych.

W 2024 roku kontynuowano prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących zakazu wytwarzania, wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Na terenie powiatu krośnieńskiego zarówno w latach ubiegłych jak i w roku 2024 brak było stacjonarnych obiektów prowadzących sprzedaż środków zastępczych tzw. sklepów z dopalaczami. Nie odnotowano sygnałów z Komendy Powiatowej Policji w Krośnie Odrzańskim o podejrzeniu wprowadzenia do obrotu środków zastępczych w obiektach stacjonarnych na terenie powiatu krośnieńskiego. Nie przeprowadzono kontroli interwencyjnych w tym zakresie, nie zabezpieczano produktów tzw. dopalaczy, nie pobierano również próbek do badań laboratoryjnych.

ZAPYTANIA W TRYBIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W roku 2024 Sekcja HP udzieliła odpowiedzi na jedno zapytanie o udostępnienie informacji publicznej (na zapytanie odpowiadały również Sekcje HŻŻiPU, EP, HK).

- Udzielono informacji na temat prowadzonych postępowań w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w podmiotach leczniczych w latach 2021 – 2023 w sekcji Higieny Pracy oraz nałożonych w związku z powyższym kar pieniężnych.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy w 2024 roku polegało między innymi na ocenie i identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących doprowadziło do wzrostu świadomości zagrożeń na stanowiskach pracy, zarówno wśród pracodawców, jak i pracowników. Właściciele zakładów pracy stosownie wyposażają swoich pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną oraz indywidualne środki ochrony słuchu. Pracodawcy są bardziej świadomi narażenia pracowników na substancje/mieszaniny chemiczne stosowane w środowisku pracy, a także w zakresie narażenia na substancje/mieszaniny chemiczne lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Realizacja decyzji administracyjnych poprawiła warunki pracy i warunki higieniczno-sanitarne.

Opracował: Ewelina Najwer-Kwiatkowska - starszy asystent Sekcji Higieny Pracy
Ewelina Rutkowska - asystent Sekcji Higieny Pracy

9. Ocena stanu sanitarnego szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych.

Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych w 2024r.

W roku 2024 liczba placówek pod nadzorem wynosiła ogółem: 119, w tym: 63 placówek stałych, 16 gabinetów pielęgniarskich znajdujących się na terenie placówek, 36 turnusów wypoczynku letniego zgłoszonych w bazie MEN, 1 turnus niezgłoszony oraz 3 turnusy wypoczynku zimowego.

W nadzorowanych placówkach przeprowadzono 127 kontroli sanitarnych. Dotyczyły one oceny stanu sanitarnego, oceny procesu nauczania i uczenia, przygotowana do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, pomiarów wagi tornistra/plecaka ucznia w losowo wybranych szkołach, zgłaszanych interwencji, sprawdzenia realizacji obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz kontroli wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. W losowo wybranych szkołach przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych związanych z oceną przygotowania placówek do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

W placówkach podległych Gminie Krosno Odrz. kontrole były przeprowadzane w obecności przedstawiciela Urzędu Gminy Krosno Odrzańskie. Głównym kryterium, które brano pod uwagę był stan zaawansowania prac zarówno pod kątem wykonanych remontów jak również wykonanych prac porządkowo-konserwatorskich. Przeprowadzono kontrole gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej jak również oddziałów przedszkolnych w szkołach, które zostały wykonane w trakcie kontroli placówek oświatowo-wychowawczych.

RODZAJ KONTROLI	LICZBA KONTROLI
kontrole bieżące (kompleksowe, planowane)	60
kontrole sprawdzające	6
kontrole interwencyjne	1
kontrole podejmowane z innymi komórkami	0
kontrole miejsc wypoczynku	40
kontrole tematyczne	20
odbiory, opinie sanitarne	0
inne (wymienić)	0
OGÓLNA LICZBA	127

Wydane decyzje administracyjne

W roku 2024 wydano 8 decyzji administracyjnych w tym 7 zmieniających termin realizacji obowiązków mających na celu poprawę istniejącego stanu higieniczno-sanitarnego oraz technicznego szkół podstawowych i zespołów szkół. Prośby o prolongatę terminu uzasadnione były brakiem środków finansowych w budżecie organu prowadzącego, bądź innych uzasadnionych przyczyn.

Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym oraz technicznym

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krośnie Odrzańskim w celu poprawy istniejącego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego wydał decyzje administracyjne, których termin realizacji został zmieniony do dnia 31.08.2025 r. dot. Szkoły Podstawowej Nr 3 w Krośnie Odrz. przy ul. Pułaskiego 3, Szkoły Podstawowej Nr 2 w Krośnie Odrzańskim przy ul. Moniuszki 30, Zespołu Edukacyjnego w Osiecznicy, Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gubinie przy ul. Piastowskiej 26, Powiatowego Domu Dziecka w Gubinie ul. Obrońców Pokoju.

W Szkole Podstawowej Nr 3 w Krośnie Odrzańskim przy ul. Pułaskiego 3 w trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w dalszym ciągu część ścian i sufitów ciągów komunikacyjnych i klatki schodowej jest w złym stanie techniczno-sanitarnym, jednak stan sukcesywnie ulega poprawie.

Foto. własne wyremontowany korytarz i sala konferencyjna Szkoła Podstawowa Nr 3 Krosno Odrz. ul. Pułaskiego

W Szkole Podstawowej Nr 2 w Krośnie Odrzańskim przy ul. Moniuszki 30 w trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono poprawę stanu techniczno-sanitarnego. Zobowiązany sukcesywnie doprowadza do należytego stanu pomieszczenia szkoły. W roku 2024 doprowadzono do należytego stanu techniczno-sanitarnego ściany, sufity oraz dokonano wymiany oświetlenia na holu parteru szkoły.

Foto. Własne hol po remoncie Szkoła Podstawowa Nr 2 Krosno Odrz. ul. Moniuszki

Foto. Własne wymiana drzwi Szkoła Podstawowa Nr 2 Krosno Odrz. ul. Moniuszki.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gubinie przy ul. Piastowskiej 26 ściany i sufity na korytarzach wszystkich kondygnacji oraz klatkach schodowych w złym stanie techniczno-sanitarnym. Z uwagi na fakt, że obiekt Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gubinie jest budynkiem pozostającym pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przeprowadzenie niezbędnego remontu wymaga zabezpieczenia wysokich środków finansowych, które są nieporównywalne do remontów obiektów nie będących zabytkami. Gmina Gubin o statusie miejskim w Gubinie nawiązała kontakt z Uniwersytetem Zielonogórskim, celem uzyskania ekspertyzy i opracowania sposobu zabezpieczenia budynku przed dalszymi pęknięciami, w chwili obecnej wykonanie prac malarskich nie przyniesie oczekiwanego rezultatu. W szkole wykonano wzmocnienia montując ściany spinające całe skrzydła obiektu, które okazały się nieskuteczne, ponieważ widoczne są nowe ślady pęknięcia ścian i sufitów. Przygotowano projekt budowlany remontu korytarzy i ciągów komunikacyjnych w budynku szkoły. W związku z powyższym Gmina Gubin o statusie miejskim w Gubinie zwróciła się z ponowną prośbą o prolongatę terminu wykonania prac do końca 2026r.

Informacja o przeprowadzonych pracach remontowych w skontrolowanych placówkach:

1. Zespół Szkół Samorządowych Dychowie

Przeprowadzono prace związane z malowaniem ścian i sufitów w dwóch pomieszczeniach klasowych klasie nr 4 i nr 5 oraz remont pomieszczenia sekretariatu szkoły.

2. Szkoła Podstawowa nr 1 w Gubinie przy ul. Raławickiej

Przeprowadzono remont instalacji elektrycznej poprzez wykonanie oświetlenia awaryjnego, systemu detekcji gazu oraz systemu sygnalizacji pożarowej w budynku, przeprowadzono remont

kapitałny sanitariatów dziewcząt i chłopców (wymiana instalacji wodnej, wymiana stolarki drzwiowej, położenie nowej glazury, zamontowanie nowej armatury sanitarnej w toaletach uczniów przy stołówce szkolnej) oraz adaptacja pomieszczenia wentylatorni na zmywalnię naczyń.

Foto. Własne toalety przy stołówce po wykonanym remoncie Szkoła Podstawowa Nr 1 w Gubinie przy ul. Raclawickiej

3. Szkoła Podstawowa nr 3 w Gubinie z oddziałami integracyjnymi w Gubinie przy ul. Kresowej

Wymieniono płytki ceramiczne na schodach i przy wjeździe dla osób niepełnosprawnych przy głównym wejściu do budynku szkoły, rozbudowano blok sportowy, wyremontowano pomieszczenia dla klasy I oraz wycyklinowano podłogi w świetlicy szkolnej.

4. Szkoła Podstawowa nr 2 w Gubinie przy ul. Szkolnej

Wyremontowano gabinet nr 202 tj. pomalowano ściany, sufity, wymieniono listwy przypodłogowe, zakupiono i wyposażono klasy w nowe stoły, krzesła, regały, tablice oraz wymieniono żaluzje okienne, pomalowano wszystkie pomieszczenia piwnicy oraz szatni szkoły.

5. Zespół Szkół Samorządowych w Dychowie

Pomalowano ściany, sufity w klasie nr 4 i nr 5 oraz wyremontowano pomieszczenia sekretariatu. We wszystkich szkołach prowadzone były prace porządkowe związane z poprawą estetyki.

6. Zespół Edukacyjny w Osiecznicy

Wydana jest decyzja dotycząca doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego: ogrodzenia terenu placówki za boiskiem szkolnym oraz z prawej strony parkingu i doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego nawierzchni boiska wielofunkcyjnego z terminem realizacji 31.08.2025r.

7. Zespół Edukacyjny w Bytnicy – Szkoła Podstawowa

Przeprowadzono remont generalny sanitariatów chłopców w Szkole podstawowej (wymiana instalacji wodnej, wymiana stolarki drzwiowej, położenie nowej glazury, zamontowanie nowej armatury sanitarnej w toaletach).

Foto. Własne remont generalny toalet chłopców Zespół Edukacyjny w Bytnica

8 .Zespół Edukacyjny w Bytnicy – Przedszkole Samorządowe

Przeprowadzono remont generalny sanitariatów dzieci (wymiana instalacji wodnej, wymiana stolarki drzwiowej, położenie nowej glazury, zamontowanie nowej armatury sanitarnej w toaletach) oraz remont szatni dla dzieci.

Foto. Własne remont generalny toalet dzieci Zespół Edukacyjny w Bytnica

9. Szkoła Podstawowa Gronów

Przeprowadzono prace remontowe związane z wymianą podłóg w starej części szkoły i dwóch pomieszczeniach w nowej części, doprowadzono do należytego stanu techniczno-sanitarnego ściany i sufity w salach dydaktycznych i w ciągach komunikacyjnych prowadzących do nowo budowanej hali sportowej. W roku 2024 oddano do użytkowania nowo wybudowaną halę sportową, przyległą do budynku szkoły.

Foto. Własne Szkoła Podstawowa Gronów

10. Klub Dziecięcy „Maluszek” w Szczawnie

Oddano do użytku nowe pomieszczenia celem utworzenia nowych 8 miejsc opieki, wydzielając łącznie 20 miejsc dla dzieci do lat 3. Inwestycja została zrealizowana jako zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń w części po byłej szkole podstawowej na Klub dziecięcy „Maluszek” w Szczawnie.

Foto. własne nowe pomieszczenia Klub Dziecięcy „Maluszek” Szczawno

Wszystkie placówki posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, we wszystkich placówkach zapewniona jest bieżąca ciepła woda przy umywalkach do mycia rąk.

W placówkach zachowany jest prawidłowy wskaźnik liczby uczniów przypadających na jedno urządzenie ustępowe, nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów korzystających z urządzeń, sanitariaty zewnętrzne nie występują.

Stan sanitarno– techniczny obiektów i warunki utrzymania higieny.

Zapewnienie dzieciom i młodzieży szkolnej należytych warunków do utrzymania higieny osobistej, a w szczególności zapewnienie dostępu do ciepłej i zimnej wody w sanitariatach, jak również odpowiednie ich wyposażenie jest obowiązkiem danej placówki.

W placówkach zachowany jest prawidłowy wskaźnik liczby uczniów przypadających na jedno urządzenie ustępowe, nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów korzystających z urządzeń, sanitariaty zewnętrzne - nie występują, budynki nieprzystosowane do funkcjonowania danej placówki - nie występują, zajęcia lekcyjne prowadzone są w systemie jednozmianowym.

Stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu krośnieńskiego oceniono jako dobry.

Higiena procesu nauczania i wychowania

W zakresie nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania realizuje się szereg zadań dotyczących eliminowania zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży niekorzystnych czynników w celu zapobiegania powstawaniu chorób układu mięśniowo-kostnego, oczu i innych. Do

najistotniejszych zasadniczych elementów zdrowotnych, na których koncentrowano uwagę w trakcie dokonywania bieżącego nadzoru należy zaliczyć:

- dostosowanie stołów oraz krzeseł do wzrostu uczniów,
- zasady higieny przy sporządzaniu rozkładów zajęć lekcyjnych,
- czystość powietrza wewnątrz pomieszczeń,
- temperatura w pomieszczeniach kontrolowanych placówek,
- zasady bhp w szkolnych pracowniach komputerowych,
- wymianę piasku w piaskownicach oraz stan techniczny urządzeń na placach zabaw.

W wyniku prowadzonego nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania stwierdzono, że dyrektorzy placówek dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia właściwej higieny w tym zakresie.

Ocena oświetlenia pomieszczeń światłem sztucznym, badania dotyczące obciążenia uczniów tornistrami/plecakami oraz ocena umeblovania i sprzętu sportowego w przedszkolach i szkołach.

W roku szkolnym 2024/2025 (w miesiącu październiku), przeprowadzono badania wagi tornistra/plecaka w losowo wybranych szkołach podstawowych (W Szkole Podstawowej w Gęstowicach i Szkole Podstawowej nr 2 w Krośnie Odrz. przy ul. Moniuszki 30). Stwierdzono, że ciężar plecaka/ tornistra niejednokrotnie przekraczał przyjętą umowną wagę. Pomiary wykonano w 35 oddziałach w grupie 359 uczniów. W wybranych placówkach zapewnione są indywidualne szafki na przechowywanie podręczników i przyborów szkolnych. Stwierdzono w dalszym ciągu przekroczenia wagi tornistra/plecaka, które wiązały się z noszeniem rzeczy zbędnych np. dwóch piórników kredek, których waga przekraczała 1kg i więcej, książek z biblioteki szkolnej, albumów, dwóch śniadaniówek, wody do picia w butelkach (w szkole istnieją poidelka), czy zbędnych w danym dniu podręczników nie wypakowywanych w okresie tygodnia. Podręczniki przedmiotowe są również obszerne i ciężkie.

W roku szkolnym 2024/2025 (w miesiącu październiku 2024r.) przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gubinie, gdzie w roku poprzednim pomiary były niezgodne z wymogami normy. W wykonanych pomiarach wartości natężenia były zgodne z zalecaną normą. Ponadto wykonano pomiary oświetlenia elektrycznego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bobrowicach, wartości natężenia były zgodne z zalecaną normą.

W roku 2024 dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu dzieci w 18 placówkach w 83 oddziałach, łącznie 1094 stanowisk pracy ucznia (8 przedszkoli, 5 szkół podstawowych i 5 zespołów) - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wychowania

Zajęcia lekcyjne prowadzone są w systemie jednozmianowym. Dowóz dzieci do szkół odbywa się autokarami szkolnymi, dzieci przebywają pod opieką wychowawców, bądź innych osób zatrudnionych w tym celu. Do czasu odjazdu autokaru, dzieci kończące wcześniej zajęcia lekcyjne przebywają w świetlicy szkolnej bądź wydzielonym do tego celu pomieszczeniu, również pod opieką pedagoga. Zwraca się uwagę na mikroklimat w pomieszczeniach szczególnie na wentylację pomieszczeń. W placówkach szkolnych wyodrębnione zostały bezpieczne obszary dla dzieci najmłodszych. Wydzielono właściwe pomieszczenia np. parter budynku z przeznaczeniem na pomieszczenia dla dzieci sześciolletnich. Dzieci mają zapewniony czas na zajęcia ruchowe w utworzonych salach zabaw, czy możliwość pozostawienia przyborów i podręczników szkolnych. Mogą korzystać ze stołówki szkolnej, w której wydawane są posiłki obiadowe, dowożone bądź przygotowywane na miejscu w kuchni szkolnej.

Dożywianie dzieci i młodzieży

W placówkach szkolnych zapewnione jest dożywianie uczniów w postaci posiłków obiadowych przygotowywanych na miejscu bądź posiłków obiadowych dowożonych w formie cateringu. Właściwe żywienie dzieci i młodzieży, to podstawowy warunek rozwoju fizycznego i umysłowego. Żywienie jest jednym z najważniejszych czynników warunkujących prawidłowy wzrost i rozwój dzieci. Polegać powinno na dostarczeniu wszystkich niezbędnych składników odżywczych w kilku dziennych posiłkach oraz w odpowiednich proporcjach i ilościach. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Opieka medyczna

W nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych brak jest zapewnionej podstawowej opieki lekarskiej. We wszystkich szkołach zapewniono opiekę pielęgniarską natomiast w przedszkolach tylko w nielicznych placówkach. Czas pracy pielęgniarek bardzo często jest niewystarczający, w praktyce oznacza to, że do niektórych szkół pielęgniarka dociera 1 raz w

tygodniu. W nadzorowanych placówkach nie zapewnia się dzieciom opieki stomatologicznej. W związku z powyższym nie zapewnia się dzieciom wystarczającej opieki medycznej.

Ocena przebiegu wypoczynku zimowego i letniego.

Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży w roku 2024 zorganizowany został w miejscu zamieszkania w Szkole Podstawowej w nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Gubinie, Szkole Podstawowej nr 1 w Gubinie przy ul. Raclawickiej i Szkole Podstawowej nr 2 w Krośnie Odrz. dla grupy 105 dzieci i młodzieży.

Forma zajęć obejmowała zajęcia sportowe piłki nożnej organizowane przez Klub Sportowy Akademii Piłkarskiej „Falubaz” Zielona Góra oraz Obóz sportowy siatkarze Klub „Tęcza” Krosno Odrz. Organizatorzy wypoczynku zapewnili uczestnikom dobre warunki pobytu i czynnego wypoczynku oraz utrzymania higieny osobistej.

W ramach kontroli przeprowadzono pogadanki dotyczące bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, przestrzegania podstawowych zasad zdrowego stylu życia (racjonalne odżywianie, aktywność fizyczna, higiena osobista). W ramach współpracy przeprowadzono wspólne kontrole z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Krośnie Odrz. i przedstawicielem Straży Pożarnej w Gubinie.

Prowadzone było dożywianie dzieci w formie posiłków obiadowych pełnych lub I-daniowych. Stawka żywieniowa przypadająca na jedno dziecko dożywiane wynosiła od 12zł do 30 zł/osobę. Wszystkie placówki są pod stałym całorocznym nadzorem sanitarnym.

AKCJA LATO 2024 r.

Wypoczynek letni dzieci i młodzieży obejmował 36 turnusów zgłoszonych i zarejestrowanych na platformie ME oraz 1 turnus nie zgłoszony i nie zarejestrowany. Zajęcia zorganizowane zostały w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania, obozów pod namiotami oraz wypoczynku w obiektach całorocznych usług hotelarskich - ośrodki wypoczynkowe. W związku z otrzymanym wystąpieniem interwencyjnym, przekazany przez Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie dotyczącym prowadzenia zajęć bez zgłoszenia na platformie MEN przeprowadzono czynności kontrolne w Gubińskim Domu Kultury w Gubinie przy ul. Westerplatte. W wyniku kontroli stwierdzono, że w placówce prowadzone były zajęcia dla dzieci - turnus nie zgłoszony i nie zarejestrowany na platformie ME.

W trakcie trwania wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w roku 2024 nie stwierdzono złego stanu sanitarno – porządkowego.

Z wypoczynku w miejscu zamieszkania skorzystało 348 dzieci i młodzieży. Z wypoczynku w formie kolonii, obozów różnego rodzaju skorzystało 462 dzieci oraz na obozach pod namiotami wypoczywało 387.

Półkolonie letnie zorganizowane zostały Szkole Podstawowej nr 2 w Gubinie przy ul. Szkolnej, Centrum Artystyczno-Kulturalnym „Zamek” w Krośnie Odrz., Mediatece- Biblioteka Publiczna w Krośnie Odrz., Studio Tańca i animacji A-Kwadrat Krosno Odrz., Ośrodka Sportu i Rekreacji w Krośnie Odrz.

Na obozach pod namiotami zamieszkiwała odpowiednia liczba uczestników, namioty były wietrzne utrzymane we właściwym stanie sanitarno-porządkowym i technicznym. Zapewniona była opieka pielęgniarska, ratownika medycznego i ratownika wodnego. Stan sanitarny i wyposażenie namiotów sanitarnych nie budził zastrzeżeń, zapewnione były środki myjąco-dezynfekcyjne, środki do higieny osobistej dla uczestników, bieżąca ciepła i zimna woda, podgrzewana w parownikach. Nieczystości płynne gromadzone w dołach chłonnych. Na uboczu terenu obozów zapewnione były latryny w ilości proporcjonalnej do liczby uczestników, nieczystości gromadzone w dołach chłonnych odkażane i przesypane ziemią.

Z tych form wypoczynku skorzystało – 773 dzieci. Dla dzieci zapewniono wodę do spożycia butelkowaną lub w pojemnikach (czysta lub z sokiem). Dożywianie dzieci odbywało się w postaci śniadania, posiłku obiadowego pełnego, owoców oraz kolacji. Stawka żywieniowa kształtowała się od 19 zł/os na obozie harcerskim do 90,00 zł/os. na ośrodkach wypoczynkowych, gdzie posiłki spożywane były na sali restauracyjnej. Na terenie placówek przestrzegany był zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów, w widocznych miejscach umieszczone jest oznakowanie graficzne informujące o w/w zakazie palenia.

Łącznie ze wszystkich form wypoczynku skorzystało – 1197 dzieci i młodzieży.

Podsumowanie – wnioski

- W dalszym ciągu brak zapewnionej opieki pielęgniarskiej we wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych (zapewniono opiekę tylko w nielicznych przedszkolach), brak opieki lekarskiej stomatologicznej (zapewniono opiekę tylko w nielicznych placówkach).
- W wyniku prowadzonej akcji letniej (rozpowszechniania materiałów edukacyjnych dotyczących aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania, próchnicy zębów, wszawicy, zapobiegania zatruciom pokarmowym, szkodliwości palenia tytoniu, a także używania narkotyków, w tym środków zastępczych na zdrowie) wzrasta świadomość dzieci i nauczycieli o zagrożeniach wynikających z nie przestrzegania zasad higieny.
- Prowadzony stały nadzór nad szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi, w tym placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży pozwala zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pobytu oraz ogranicza zagrażającym zdrowiu dzieci i młodzieży czynnikom m. in powstawaniu chorób układu mięśniowo-kostnego, oczu i innych.

- Prowadzony nadzór sanitarny oraz realizacja obowiązków wynikających z wydawanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego decyzji administracyjnych prowadzą do ciągłej poprawy istniejącego stanu techniczno-sanitarnego.

W celu zwiększenia skuteczności prowadzonego nadzoru sanitarnego prowadzono współpracę z:

1. Komendą Powiatową Policji.
2. Komendą Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej.
3. Wydziałami Oświaty w Urzędach Miast i Gmin, Starostwem Powiatowym poprzez przekazywanie wzajemnych informacji o stanie techniczno-sanitarnym nadzorowanych placówek oraz przekazywanie wykazu placówek prowadzących wypoczynek zimowy/letni.
4. Wystosowywano pisma do burmistrzów i wójtów poszczególnych gmin o zwrócenie szczególnej uwagi na stan techniczno-sanitarny podległych placówek i o zajęcie stanowiska mającego na celu jego poprawę.
5. Nadleśnictwami na terenie naszego powiatu – przekazywanie informacji o wskazanie stałych miejsc obozowania dla harcerzy lub innych organizacji.
6. Pielęgniarkami szkolnymi w zakresie profilaktyki chorób wywołanych zaniedbaniami higienicznymi skóry głowy, jamy ustnej, paleniem tytoniu jak również z niewłaściwym doborem stołów i krzeseł i przeciążeniem ucznia zbyt ciężkimi plecakami/tornistrami.

Opracował: Bożena Świokło – starszy asystent

10. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Zadania z zakresu nadzoru zapobiegawczego zapisane są w art. 3. ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416 z późn. zm).

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gminy;
 - 1a) uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- 2) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
 - a) budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,
 - b) nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
- 3) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych oraz środków komunikacji lądowej;
- 4) inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W roku 2024 uzgodnionych zostało 9 projektów budowlanych i koncepcji zagospodarowania pomieszczeń dla budowanych bądź przebudowywanych obiektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Podczas uzgadniania projektów brano pod uwagę takie aspekty jak: funkcjonalność układu pomieszczeń, właściwości rozwiązań ogrzewania, sieci wodno-kanalizacyjnej i wentylacji w związku z przewidzianą funkcją. Ilość uzgodnień projektów budowlanych jest taka sama jak w poprzednich latach. Większa część uzgodnień na terenie powiatu krośnieńskiego realizowana jest przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych. Wydano uzgodnienia dla następujących obiektów: punktu gastronomicznego, zmiany funkcji pomieszczeń piwnicy w budynku mieszkalnym jednorodzinny, pomieszczeń usługowych – salonu tatuażu, zmianie sposobu użytkowania pomieszczeń usługowych na żłobek, salonu barberskiego, modernizacji pomieszczeń kuchennych w szkole podstawowej, rozbudowy i przebudowy budynku pawilonu handlowo-usługowego, zmiany sposobu użytkowania budynku powojkowego na budynek produkcyjno-magazynowy z częścią socjalną, zmiany sposobu użytkowania części pomieszczeń szkoły na dodatkowe pomieszczenia żłobka.

W zakresie prac związanych z dopuszczeniem obiektów do użytkowania dokonano w 2024 r. oględzin 21 obiektów, którym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 21 pozytywnych opinii sanitarnych w zakresie zgodności wykonania inwestycji z projektem oraz wymagań higieniczno-sanitarnych spełniających możliwość uruchomienia obiektu. Kontroli w trakcie realizacji inwestycji nie zrealizowano. Przed uruchomieniem dokonano oględzin między innymi w następujących rodzajach obiektów:

- Hali sportowej,
- Budynku rekreacji indywidualnej,
- Budynku produkcyjno-magazynowym,

- Kolumbarium,
- Pomieszczeń kuchni i pomieszczeń do niej przylegających w domu rekolekcyjnym,
- Budynku RTG,
- Budynku mieszkalnego wielorodzinnego,
- Budynku socjalnego,
- Punktu gastronomicznego,
- Rozbudowanej stacji uzdatniania wody,
- Budynku handlowo-usługowego,
- Żłobka,
- Klubu dziecięcego,
- Punktu kosmetycznego,
- Oczyszczalni ścieków.

W 2024 r. wydano 35 razy stanowisko w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko wydano 11 razy. Ilość wydanych opinii sanitarnych jest o 6 mniejsza niż w poprzednim roku. Opinie dotyczyły takich przedsięwzięć jak:

- budowa elektrociepłowni na biogaz rolniczy
- budowa farmy fotowoltaicznej (8 spraw)
- budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków wraz z budową sieci kanalizacyjnej
- budowa nowego mostu

Brak potrzeby przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono 18 razy.

Wydano 6 pism w sprawie nie zajęcia stanowiska w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (kopaliny – 2 sprawy, wykonanie urządzenia wodnego- studni - 4 sprawy).

W 2024 r. zostało wydanych 7 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ilość wydanych w tym zakresie opinii sanitarnych jest mniejsza niż w poprzednim roku. Opinie te wydawane są dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Wydano 5 uzgodnień pozytywnych które dotyczyły:

- ✓ budowa mostu
- ✓ budowa zakładu produkcji nawozów i paliw organicznych
- ✓ budowa farmy fotowoltaicznej (3 sprawy)

Wydano 2 negatywne opinie (budowa zakładu produkcji nawozów i paliw organicznych oraz przetwarzanie odpadów w procesie R3 recykling lub odzysk substancji organicznych) oraz 3 pisma w sprawie nie zajęcia stanowiska (budowa elektrowni słonecznej – 2 sprawy, wydobywanie torfu – 1 sprawa) przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2024 r. uzgodniony został (pozytywnie) zakres stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu mpzp dla obszaru w obrębie miejscowości Tarnawa Krośnieńska.

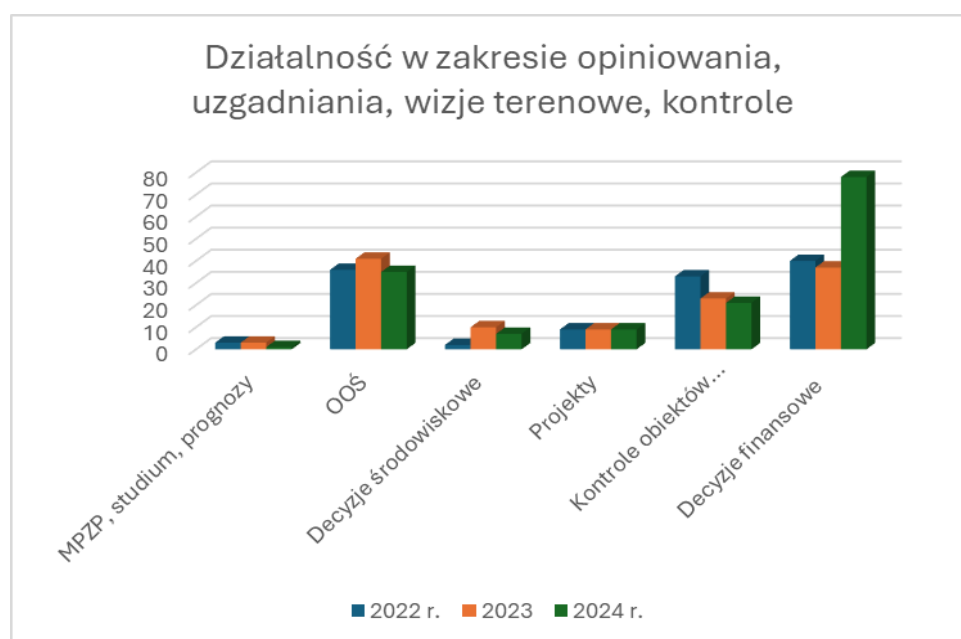
W 2024 r. nie uzgadniano odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania - brak wniosków.

W 2024 r. nie opiniowano miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w 2024 r.:

- wystawiono 5 ocen higienicznych;
- wystawiono 42 postanowienia w sprawie uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o warunkach zabudowy;
- wystawiono 3 opinie w sprawie spełniania wymagań sanitarno-lokalowych określonych w przepisach dla żłobków poprzedzone kontrolami.

Zestawienie zadań zrealizowanych w latach 2022 -2024

Lp.	Działalność w zakresie opiniowania, uzgadniania, wizje terenowe, kontrole	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1.	Uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium	3	3	1
2.	Ustalanie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko/ sporządzania i określanie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	36	41	35
3.	Uzgodnienia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2	10	7
4.	Uzgadnianie dokumentacji projektowej	9	9	9
5.	Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych	33	23	21
6.	Decyzje finansowe za czynności kontrolne	40	37	78

Porównanie ilości załatwionych spraw w latach, 2022, 2023, 2024

Wnioski:

1. Liczba wniosków o uzgadnianie dokumentacji planistycznej (projekt MPZP i plany ogólne) jest na bardzo niskim poziomie, co przy wielu terenach nieposiadających uchwalonych tych dokumentach jest zjawiskiem niepokojącym. Sytuacja ta może realnie zmniejszać liczbę planowanych inwestycji. Przewiduje się jednak, że w obecnym stanie prawnym będzie systematycznie rosła.
2. Zmniejszyła się liczba opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz zapytań co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko co może być wynikiem zmiany charakteru planowanych działań inwestycyjnych na mniej ingerujące w środowisko.
3. Liczba uzgodnionych dokumentacji projektowych jest na stałym -niskim poziomie- zjawisko to jest ściśle związane z faktem, że inwestorzy i projektanci w dalszym ciągu uzgadniają w/w projekty u rzeczoznawców ds. sanitarnohigienicznych.
4. Liczba zakończonych inwestycji (budowy nowych lub po zmianie sposobu użytkowania obiektów) przekazanych do oględzin przed rozpoczęciem użytkowania jest niższa niż w latach poprzednich. Ma to bezpośredni związek z inflacją i sytuacją rynkową.
5. Podczas uzgadniania uwarunkowań środowiskowych przewidzianych do realizacji na terenie powiatu krośnieńskiego odnotowano, że coraz częściej planowane inwestycje są lokalizowane w bliskości zabudowy mieszkaniowej, mogąc mieć trwałe wpływy na jakość życia mieszkańców zamieszkujących teren w pobliżu tych inwestycji.
6. Nastąpiła znaczna zmiana w zakresie wystawianych decyzji finansowych. Spowodowane jest to uzgadnianiem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego za które nakłada się opłatę.

Fotografie przedstawiają rozbudowę z przebudową Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Dąbie

Opracował: Magdalena Emilian starszy asystent Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

11. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W 2024 r. pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej realizował zadania wynikające z wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia oraz ogólnopolskich programów zdrowotnych.

Zagadnienia problemowe realizowane w 2024 r. dotyczyły :

- prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej,
- higieny osobistej,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- zapobiegania chorobom nowotworowym,
- profilaktyki uzależnień od napoi energetycznych, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- profilaktyki wad postawy,
- promocji szczepień ochronnych.

Wszystkie podejmowane interwencje programowe i nieprogramowe mają tematyczne odzwierciedlenie w założeniach strategicznych Narodowego Programu Zdrowia i służą poprawie stanu zdrowotnego społeczności. Zgodnie z tymi założeniami zdrowie człowieka, co wyraźnie należy podkreślić, aż w 40-50% zależy od stylu życia jednostki. Biorąc pod uwagę powyższe, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krośnie Odrzańskim koncentruje się na działaniach promujących zdrowie i profilaktyce zdrowotnej.

W ramach bieżącego nadzoru działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia wizytacje oraz diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych prowadzone były w oparciu o jednolite procedury kontrolne. Podczas wizytacji oceniano dobór metod i form realizowanych programów i akcji. Kontrole przeprowadzano w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w placówkach sezonowych.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. nadzorem objęto 52 placówki oświatowo-wychowawcze (w których przeprowadzono 86 kontroli) i 32 placówki sezonowe (w których przeprowadzono 37 kontroli). W nadzorowanych jednostkach przeprowadzono ogółem 123 kontrole.

1. Współpraca z innymi instytucjami.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krośnie Odrzańskim w roku 2024 współpracowała z: władzami lokalnymi Krosna Odrzańskiego, Gubina oraz władzami Samorządowymi, Powiatową Komendą Policji, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Krośnie Odrzańskim, dyrektorami przedszkoli i szkół, pielęgniarkami szkolnymi, podmiotami leczniczymi oraz Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ.

Prowadzono współpracę wewnątrz Państwowej Inspekcji Sanitarnej: z komórkami organizacyjnymi Higieny Dzieci i Młodzieży, Higieny Pracy, sekcją Epidemiologii, sekcją Higieny Komunalnej oraz sekcją Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu oraz realizacji interwencji programowych i nieprogramowych, min.: profilaktyki nowotworowej, profilaktyki HIV i AIDS, kampanii antytytoniowych, „Europejskiego Tygodnia Szczepień”, „Światowego Dnia Zdrowia”, „Powszechnego programu szczepień przeciw HPV w szkołach”, „Bezpiecznych wakacji”

i „Akcji Lato” w zakresie przeprowadzania profilaktyki zdrowia oraz dystrybucji ulotek i plakatów. Współpracowano również z lokalnymi mediami, administratorami prowadzącymi strony internetowe: Starostwa Krośnieńskiego, Urzędów Miasta Krosna i Gubina, gminy Gubin, gminy Dąbie, gminy Bobrowice, gminy Bytnica, gminy Maszewo oraz placówek oświatowych i podmiotów leczniczych w ramach nagłaśniania działań promujących zdrowy styl życia. W ramach działań akcyjnych realizowano wystawiennictwo i rozdawnictwo ulotek na terenie podmiotów leczniczych i zakładów pracy oraz podczas imprez i festynów organizowanych na terenie powiatu krośnieńskiego. Ponadto w roku 2024 profilaktyka zdrowia intensywnie przekazywana była za pośrednictwem mediów społecznościowych. Tworzone były własne grafiki i treści, nagrywane rolki oraz filmy, które zamieszczano na Facebooku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krośnie Odrzańskim. Za pośrednictwem Facebooka dotarto do 1 tys. osób obserwujących nasz profil.

2. Interwencje programowe i nieprogramowe:

Interwencje programowe:

„Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworowej”

Program promuje zdrowy styl życia i wczesną diagnostykę, aby zapobiegać nowotworom. Zdrowe nawyki mogą zmniejszyć uszkodzenia DNA, które gromadzą się przez całe życie. Naukowcy badają, które codzienne zachowania wpływają na rozwój lub zapobieganie nowotworom. Większości czynników ryzyka, poza promieniowaniem jonizującym, można uniknąć, co pomaga zapobiegać nowotworom takim jak rak płuca, przełyku, okrężnicy, jamy ustnej i czerniak. Styl życia znacząco wpływa na ryzyko zachorowania.

Głównym celem programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej, szczególnie wśród kobiet i dziewcząt ze szkół ponadpodstawowych. Program kładzie nacisk na samokontrolę piersi, poznawanie zmienności struktury piersi, uwrażliwienie na problem raka piersi i szyjki macicy oraz konieczność regularnych badań cytologicznych, USG piersi i mammografii.

We współpracy z dyrektorami szkół, nauczycielami, pedagogami oraz pielęgniarkami szkolnymi z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Krośnie Odrzańskim, Europejskiego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gubinie, Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Gubinie oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gubinie wdrożono realizację programu i podnoszono wiedzę w zakresie profilaktyki nowotworowej wśród uczniów i rodziców w/w szkół. Przeprowadzono 3 wizytacje, ogółem edukacją objęto 829 uczniów z 4 szkół średnich, które przystąpiły do realizacji programu. Ponadto w ramach realizacji programu przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem fantomu piersi i własnej prezentacji multimedialnej: wśród uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Krośnie Odrzańskim oraz wśród kobiet uczęszczających do Koła Gospodyń Wiejskich w Skórzynie, ogółem edukacją objęto 78 osób. W trakcie imprez masowych i plenerowych, imprez organizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze oraz w podmiotach leczniczych prowadzono punkty informacyjno-edukacyjne z wykorzystaniem w/w fantomu dla ogółu społeczeństwa. Zorganizowano 8 punktów informacyjno-edukacyjnych, w których edukacją z tego zakresu objęto około 160 osób.

Zdjęcia własne: Zajęcia edukacyjne przeprowadzone wśród kobiet uczęszczających do Koła Gospodyń Wiejskich w Skórzynie oraz punkt informacyjno- edukacyjny w ZCM w Krośnie Odrzańskim.

„Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”

HIV może dotyczyć każdego niezależnie od płci, wieku, orientacji, czy stylu życia. Codziennie w Polsce średnio 3 osoby dowiadują się o swoim zakażeniu. Do zdecydowanej większości zakażeń dochodzi drogą kontaktów seksualnych.

Realizacją Programu kieruje minister właściwy do spraw zdrowia, a koordynatorem Programu jest Krajowe Centrum ds. AIDS. Harmonogram realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i zwalczania AIDS opracowany na lata 2022-2026 obejmuje następujące obszary działań:

- zapobieganie zakażeniom HIV wśród ogółu społeczeństwa,
- zapobieganie zakażeniom HIV wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych,
- wsparcie i opiekę zdrowotną dla osób zakażonych HIV i chorych na AIDS,
- współpracę międzynarodową,
- monitoring.

Do programu przystąpiły 4 szkoły ponadpodstawowe, edukacją objęto 1235 uczniów. Przeprowadzono 3 wizytacje.

We współpracy z nauczycielem biologii z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Krośnie Odrzańskim przeprowadzono zajęcia edukacyjne wśród 59 uczniów w celu podniesienia ich wiedzy m.in. w zakresie profilaktyki HIV i AIDS. Ponadto zorganizowano 8 punktów informacyjno- edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa, w których z tego zakresu edukacją objęto około 160 osób.

„Trzymaj Formę”

Program "Trzymaj Formę!" pomaga rozwijać zainteresowania uczniów i kształtuje ich prozdrowotne nawyki. Realizowany jest metodą projektu, dzięki czemu wykracza poza podstawę programową i programy nauczania szkoły. Projekty powinny służyć promocji aktywności fizycznej, uczyć prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej za zdrowie i zasady wolnego wyboru.

Celem programu jest edukacja w zakresie kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2023/2024 program realizowany był wśród 18 szkół podstawowych, gdzie objęto edukacją 1436 uczniów. W nowym roku szkolnym do realizacji programu przystąpiły kolejne 2 szkoły. Według stanu na dzień 31.12.2024 r. program realizowany jest w 20 placówkach, przez 1987 uczniów. W roku 2024 przeprowadzono 18 wizytacji i 6 narad. W celu promowania zdrowego stylu życia i zapobiegania chorobom związanym z niezdrowymi nawykami wśród młodych ludzi przeprowadzono 6 zajęć edukacyjnych wśród uczniów szkół podstawowych, podczas których edukacją objęto 132 uczniów. Ponadto w trakcie imprez masowych oraz spotkań organizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze zorganizowano 7 punkty informacyjno- edukacyjnych gdzie przekazywano wiedzę dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom z zakresu kształtowania prozdrowotnych nawyków, zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia, poprzez gry i zabawy edukacyjne. Edukacją z tego zakresu objęto około 120 osób.

Do udziału w konkursie wiedzy o zdrowym stylu życia organizowanym przez Główny Inspektorat Sanitarny, Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców oraz Wojewódzkie Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne zgłosiło się 5 placówek z naszego powiatu: Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Gubinie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bobrowicach, Zespół Szkolno- Przedszkolny w Krośnie Odrzańskim, Zespół Szkół Samorządowych w Dychowie oraz Szkoła Podstawowa w Grabicach. Ogółem zgłoszono 84 uczniów.

Zdjęcia własne: Zajęcia edukacyjne przeprowadzone wśród uczniów SP nr 2 w Krośnie Odrz. i SP nr 3 w Gubinie.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Okres przedszkolny jest kluczowy dla kształtowania zdrowych nawyków. Edukacja dzieci w zakresie prawidłowego żywienia od najmłodszych lat wpływa na ich przyszły styl życia. Badania pokazują, że żywność ekologiczna może sprzyjać zdrowszemu stylowi życia, a konsumenci ekologiczni częściej dbają o dietę i aktywność fizyczną, mając mniejsze ryzyko nadwagi i otyłości.

Program skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat oraz ich rodziców i opiekunów, co zwiększa jego skuteczność. Celem programu jest zwiększenie świadomości na temat rolnictwa ekologicznego i budowanie zdrowych nawyków żywieniowych. Zajęcia obejmują publikacje, film animowany, scenariusze zajęć dla nauczycieli i lekcje pokazowe. Uczestnicy uczą się o pochodzeniu produktów ekologicznych, ich zaletach, zasadach zdrowego stylu życia i higieny. Program obejmuje także narady, wizytacje i dystrybucję materiałów edukacyjnych.

W roku szkolnym 2023/2024 do programu przystąpiły 22 placówki. Ogółem edukacją objęto 435 dzieci (informacje aktualne na dzień 21.06.2024 r.) W roku szkolnym 2024/2025 program nie był wdrażany w placówkach. W roku 2024 przeprowadzono 23 wizytacje dotyczące oceny realizacji programu oraz 4 narady. Ponadto przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych w przedszkolach, gdzie edukacją objęto ogółem 109 dzieci. Dodatkowo, dzieci były uczone zasad zdrowego odżywiania poprzez zabawę podczas 7 imprez masowych i spotkań organizowanych przez przedszkola, obejmując edukacją około 120 dzieci.

Przedszkolu nr 2 w Krośnie Odrzańskim.

Zdjęcia własne: Zajęcia edukacyjne przeprowadzone w Przedszkolu nr 1 i

Program „Z Higienną za Pan brat”

Higiena jest niezwykle istotnym aspektem naszego codziennego życia, ponieważ pomaga zapobiegać chorobom, utrzymuje zdrowie i poprawia samopoczucie

Celem programu „Z higieną za Pan brat” jest propagowanie podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci, w celu zapobiegania chorobom zakaźnym. Zaniedbania higieniczne stanowią bowiem bezpośrednie zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania organizmu, a tym samym zdrowia człowieka. Program adresowany jest do dzieci 6- letnich uczęszczających do przedszkoli oraz uczniów I-III klas szkoły podstawowej.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. do programu przystąpiło 21 szkół podstawowych oraz 24 przedszkoli (w tym również oddziały przedszkolne znajdujące się w Szkołach Podstawowych), w których program realizowany jest ogółem przez 2073 dzieci. Przeprowadzono 24 wizytacje i 4 narady. W ramach interwencji programowej w roku 2024 przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych wśród uczniów i przedszkolaków, podczas których edukacją objęto ogółem 84 dzieci. W trakcie 7 imprez masowych i spotkań organizowanych przez przedszkola edukowano dzieci z zakresu higieny osobistej, higieny mycia rąk i higieny jamy ustnej poprzez zabawę. Z w/w zakresu edukacją objęto około 120 dzieci.

W listopadzie 2024 r. zorganizowano własny konkurs plastyczny, pt. „Ręce myję - zdrowo żyję!”, który skierowany był do uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu naszego powiatu. W konkursie wzięło udział 106 uczniów z 14 szkół podstawowych. Nadesłano 106 prac konkursowych, 7 prac nie spełniało wymagań formalnych i nie podlegały ocenie. Z pośród najlepszych prac, które otrzymały największą liczbę głosów wyłoniono 4 laureatów konkursu, ponadto wyróżniono 28 prace, a pozostali uczestnicy, których prace nie zdobyły żadnych głosów otrzymali nagrody pocieszenia i podziękowania za wzięcie udziału. Nagrody ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krośnie Odrzańskim otrzymali wszyscy uczestnicy konkursu.

Zdjęcia własne: punkt informacyjno- edukacyjny podczas Rybobrania oraz festynu rodzinnego w Przedszkolu nr. 3 w Krośnie Odrzańskim.

Program „Znamię! Znam je?”

Pomimo rosnącej świadomości, czerniak pozostaje poważnym problemem. Dane pokazują, że jest główną przyczyną zgonów z powodu nowotworów skóry. Wczesne wykrycie czerniaka pozwala na niemal 100% wyleczenie, podczas gdy w zaawansowanych stadiach

wskaźnik wyleczeń w Polsce wynosi około 70%, w porównaniu do ponad 80% w krajach Europy Zachodniej. Promocja profilaktyki jest więc kluczowa. Inne nowotwory skóry, takie jak rak podstawnokomórkowy i płaskonabłonkowy, są najczęstszymi nowotworami w Polsce.

Program edukacyjny „Znamię! Znam je?” dotyczący profilaktyki czerniaka dla uczniów wyższych klas szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych jest próbą zmiany tych alarmujących statystyk poprzez popularyzację wiedzy na temat czerniaka.

Do programu przystąpiło 21 placówek. Ogółem edukacją objęto 2139 uczniów. Przeprowadzono 8 wizytacji dotyczących oceny realizacji programu oraz 4 narady. W trakcie 7 imprez masowych i spotkań organizowanych przez placówki oświatowo- wychowawcze prowadzono edukację w punktach informacyjno- edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa, gdzie edukacją z tego zakresu objęto około 120 osób.

Program „Podstępne WZW”

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uznała wirusowe zapalenie wątroby za jedno z największych globalnych wyzwań zdrowotnych, porównywalne do HIV, gruźlicy i malarii. Statystyki pokazują, że co dwunasta osoba na świecie jest zakażona wirusem HBV lub HCV. Zakażenia te często przebiegają bezobjawowo lub z nietypowymi objawami, co sprawia, że wiele osób nie jest świadomych swojej choroby. Brak świadomości ryzyka i niepodejmowanie leczenia może prowadzić do poważnych, nieodwracalnych konsekwencji zdrowotnych, a nawet śmierci.

Program edukacyjny "Podstępne WZW" powstał w odpowiedzi na rosnącą liczbę zakażeń. Jego celem jest zwiększenie wiedzy na temat rozpoznawania i unikania sytuacji, w których może dojść do zakażenia. Kształtowanie zdrowych nawyków, w tym zapobieganie chorobom zakaźnym, jest kluczowym elementem edukacji zdrowotnej w szkołach.

W 2024 r. do realizacji programu przystąpiło 17 szkół, w tym 4 szkoły ponadpodstawowe i 13 szkół podstawowych. Edukacją objęto ogółem 1353 uczniów. Przeprowadzono 3 wizytacje dotyczące oceny realizacji programu. Zorganizowano 8 punktów informacyjno- edukacyjnych, gdzie edukacją z tego zakresu objęto około 90 osób.

Program „Wybierz życie- pierwszy krok”

Rak szyjki macicy jest trzecim najczęściej występującym nowotworem u kobiet na świecie i czwartym pod względem śmiertelności. Można mu zapobiegać lub wykrywać go we wczesnym stadium poprzez regularne badania cytologiczne. Choroba ta może długo nie wykazywać objawów.

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” ma na celu:

- Zwiększenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i HPV u młodych ludzi.
- Promowanie profilaktyki wtórnej (badania cytologiczne) i pierwotnej (szczepienia).
- Wprowadzenie edukacji prozdrowotnej w szkołach, aby podnieść poziom wiedzy i zachęcić do badań cytologicznych.

W 2024 r. do realizacji programu przystąpiło 10 szkół, w tym 4 szkoły ponadpodstawowe i 6 szkół podstawowych. Edukacją objęto ogółem 1077 uczniów. Przeprowadzono 2 wizytacje dotyczące oceny realizacji programu. Zorganizowano 8 punktów informacyjno- edukacyjnych, gdzie edukacją z tego zakresu objęto około 90 osób. Ponadto w ramach realizacji programu przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne: wśród uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych

w Krośnie Odrzańskim oraz wśród kobiet uczęszczających do Koła Gospodyń Wiejskich w Skórzynie, podczas których rozmawiano z uczestnikami m.in. o profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) i raka szyjki macicy, w tym o znaczeniu badań cytologicznych i szczepień. Ogółem edukacją objęto 78 osób.

Interwencje nieprogramowe:

„Akcje antytytoniowe”

W ramach profilaktyki antytytoniowej realizowane są dwie kampanie:

- „Światowy Dzień bez Tytoniu” – 31 maja,
- „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” - 16 listopada.

Celem akcji jest propagowanie wiedzy o zdrowotnych następstwach palenia tytoniu ze szczególnym zwróceniem uwagi na stosowanie

e- papierosów oraz zachęcanie do zdrowego stylu życia wolnego od dymu tytoniowego. W 2024 roku działania adresowane były m.in. do organizatorów wypoczynku letniego oraz młodzieży przebywającej na koloniach. Podczas wypoczynku letniego rozdysponowano materiały celem wykorzystania ich w pracy bieżącej. Ponadto przeprowadzono 7 zajęć edukacyjnych w Szkołach Podstawowych, podczas których omówiono problem dotyczący palenia tytoniu przez młodzież oraz zwrócono uwagę na

skutki palenia tytoniu i e- papierosów. Za pomocą fantomu zaprezentowano uczniom jak palenie wpływa na nasze płuca. W spotkaniach uczestniczyło ogółem 231 uczniów.

Zdjęcie własne: zajęcia edukacyjne w SP w Wężyskach

„Bezpieczne i zdrowe wakacje”

Każdego roku organizowana jest inicjatywa pod nazwą „Bezpieczne i zdrowe wakacje”. Jej głównym celem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków wypoczynku, promowanie zdrowych nawyków podczas letnich wakacji oraz zwrócenie uwagi na: bezpieczne korzystanie z kąpielii słonecznych, ochronę przed nadmiernym nasłonecznieniem, przestrzeganie prawidłowych nawyków żywieniowych, wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, higienę osobistą, profilaktykę uzależnień (tytoń, alkohol), a także profilaktykę boreliozy i odkleszczowego zapalenia mózgu.

Inicjatywa „Bezpieczne i zdrowe wakacje” jest ważna, ponieważ zapewnia dzieciom i młodzieży bezpieczne warunki wypoczynku oraz promuje zdrowe nawyki. Skupia się na ochronie przed nadmiernym nasłonecznieniem, prawidłowym odżywianiu, aktywności fizycznej, higienie osobistej, profilaktyce uzależnień oraz zapobieganiu chorobom takim jak borelioza i

odkleszczowe zapalenie mózgu. Dzięki temu młodzi ludzie mogą cieszyć się zdrowymi i bezpiecznymi wakacjami.

W czerwcu 2024 r. przeprowadzono 11 zajęć edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w trakcie wakacji wśród uczniów szkół podstawowych i dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie powiatu krośnieńskiego. Edukacją objęto 279 dzieci.

W czasie Akcji Letniej 2024 r. skontrolowano 34 zorganizowane wypoczynki letnie, gdzie przeprowadzono diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych, pogadanki wśród uczestników oraz indywidualne rozmowy z kierownikami wypoczynku. Dostarczano również materiały edukacyjne obejmujące zagadnienia z zakresu uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości palenia tytoniu, kleszczy, ochrony przed słońcem, higieny osobistej, zdrowego odżywiania itp. Edukacją objęto 1127 uczestników wypoczynków.

Pracownicy PSSE Krosno Odrzańskie wzięli również w ramach akcji udział w 2 punktach edukacyjno-informacyjnych podczas festynów i pikników zorganizowanych na terenie powiatu krośnieńskiego. Prowadzono dystrybucję ulotek oraz edukowano z zakresu profilaktyki zdrowia. Edukacją objęto około 300 osób.

Zdjęcia własne: Zajęcia edukacyjne w Przedszkolu nr 2 w Krosnie Odrz. oraz punkt informacyjno- edukacyjny podczas Rybobrania

Zdjęcia własne: Obozy harcerskie na terenie powiatu krośnieńskiego

„Bezpieczne i zdrowe ferie zimowe”

Każdego roku organizowana jest inicjatywa pod nazwą „Bezpieczne i zdrowe ferie zimowe”. Jej głównym celem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków wypoczynku, promowanie zdrowych nawyków podczas ferii zimowych oraz zwrócenie uwagi na: bezpieczne korzystanie z ferii zimowych, przestrzeganie prawidłowych nawyków żywieniowych, wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, higienę osobistą, profilaktykę uzależnień (tytoń, alkohol). Akcja jest skierowana do dzieci, młodzieży, kadry pedagogicznej, opiekunów półkolonii oraz rodziców i opiekunów.

Inicjatywa „Bezpieczne i zdrowe ferie zimowe” jest ważna, ponieważ zapewnia dzieciom i młodzieży bezpieczne warunki wypoczynku, promuje zdrowe nawyki oraz edukuje na temat bezpieczeństwa, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej, higieny osobistej i profilaktyki uzależnień. Dzięki temu dzieci i młodzież mogą cieszyć się feriami w sposób bezpieczny i zdrowy, co ma pozytywny wpływ na ich ogólne samopoczucie i rozwój.

W lutym 2024 r. przeprowadzono 6 zajęć edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w trakcie ferii zimowych wśród uczniów szkół podstawowych i dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie powiatu krośnieńskiego. Edukacją objęto 131 dzieci.

W czasie Akcji Zimowej 2024 r. skontrolowano 3 miejsca wypoczynku zimowego, gdzie przeprowadzono diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych, pogadanki wśród uczestników oraz indywidualne rozmowy z kierownikami wypoczynku. Dostarczano również materiały edukacyjne obejmujące zagadnienia z zakresu uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości palenia tytoniu, higieny osobistej, zdrowego odżywiania itp. Edukacją objęto 105 uczestników wypoczynków.

„Światowy Dzień Zdrowia”

7 kwietnia 2024 roku obchodziliśmy Światowy Dzień Zdrowia, który przypada na rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w 1948 roku. Celem tego dnia jest zwrócenie uwagi na kluczowe problemy zdrowotne na świecie.

Hasło Światowego Dnia Zdrowia w 2024 roku, „Moje zdrowie, moje prawo”, podkreślało fundamentalne prawo każdego człowieka do zdrowia. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wybrała to hasło, aby przypomnieć, że każdy powinien mieć dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych, edukacji zdrowotnej, czystej wody pitnej, czystego powietrza, odpowiedniego odżywiania, godnych warunków mieszkaniowych oraz pracy w bezpiecznym środowisku.

Włączając się w obchody Światowego Dnia Zdrowia w współpracy z Panią Katarzyną Kucharczyk- Konsultantem Naukowym GSK oraz pracownikiem sekcji Epidemiologii- Małgorzatą Grydziuszko w PSSE Krosno Odrz, przeprowadzono szkolenie dla pielęgniarek, położnych środowiskowych i prelegentek szkół rodzenia z zakresu szczepień ochronnych oraz profilaktyki raka piersi. W szkoleniu uczestniczyło 21 kobiet. Ponadto w Przedszkolu nr 4 w Krośnie Odrz. oraz Przedszkolu nr 2 w Krośnie Odrz. przeprowadzono 4 zajęcia edukacyjne pt. „Jak dbać o zdrowie?” wśród przedszkolaków. Dzieci poszerzyły swoją wiedzę z zakresu zdrowia, dowiedziały się jakie czynniki mają wpływ na stan zdrowia oraz jak o nie dbać. Ogółem edukacją objęto 72 dzieci.

„Wybieram bezpieczną żywność”

W 2024 roku Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) zainicjował kampanię „Safe2Eat” (wcześniej znaną jako #EUChooseSafeFood). Kampania ta ma na celu zwiększenie świadomości na temat bezpieczeństwa żywności wśród obywateli Europy, umożliwiając im podejmowanie świadomych decyzji dotyczących wyboru żywności. Kampania „Safe2Eat” obejmuje 17 krajów, w tym Polskę, i koncentruje się na edukacji na temat różnych aspektów bezpieczeństwa żywności. Poruszane tematy to m.in. choroby przenoszone przez żywność, prawidłowe techniki jej przechowywania i przygotowywania, znaczenie czytania etykiet, redukcja marnotrawstwa żywności, bezpieczeństwo suplementów diety oraz dodatków do żywności

Celem kampanii jest przekazywanie wiedzy w sposób przystępny i zrozumiały, aby każdy mógł podejmować decyzje żywieniowe z pełnym zaufaniem. EFSA podkreśla, że dzięki wysokim standardom bezpieczeństwa żywności w UE, konsumenci mogą być pewni, że to, co kupują i jedzą, jest bezpieczne.

W ramach kampanii w trakcie organizacji 7 punktów informacyjno- edukacyjnych podejmowano również działania edukacyjne z tego zakresu, gdzie edukacją objęto około 50 osób. Nawiązywano również do w/w tematyki w trakcie przeprowadzania zajęć edukacyjnych w ramach realizacji programu „Trzymaj Formę!”.

„Żyj pełnią życia bez energetyka”

Hasło kampanii zorganizowanej przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie brzmi: „Żyj pełnią życia bez energetyka”. Niestety, coraz młodsze dzieci, nawet kilkuletnie, sięgają po małe, kolorowe puszki słodkich napojów energetycznych. Regularne spożywanie energetyków może jednak wyrządzić poważne szkody w organizmach, zwłaszcza u dzieci i młodzieży.

Włączając się w realizację kampanii w roku 2024 przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych w Szkołach Podstawowych wśród 177 uczniów.

Promocja szczepień ochronnych.

Europejski Tydzień Szczepień 2024, obchodzony w dniach 21-27 kwietnia, miał na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat znaczenia szczepień w ochronie zdrowia na każdym etapie życia. Hasło tegorocznej edycji, „Szczepionki chronią pokolenia”, podkreślało, jak szczepienia przyczyniają się do ochrony zdrowia zarówno dzieci, jak i dorosłych. Obchody te zbiegły się z 50 rocznicą Rozszerzonego Programu Szczepień (EPI), który od pięciu dekad chroni wiele pokoleń przed poważnymi chorobami zakaźnymi.

Kampania miała na celu nie tylko przypomnienie o sukcesach programu, ale także zwrócenie uwagi na potrzebę sprawiedliwego dostępu do szczepień w każdej społeczności. W ramach obchodów organizowano różnorodne wydarzenia edukacyjne, konferencje i kampanie informacyjne, które miały na celu podniesienie świadomości na temat korzyści płynących ze szczepień. Ekspertsi podkreślali, że szczepienia są jednym z najskuteczniejszych sposobów zapobiegania chorobom zakaźnym, chroniąc nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwa.

Do placówek realizujących szczepienia ochronne przesłano materiały edukacyjne oraz pismo zachęcające do czynnego udziału w obchodach Europejskiego Tygodnia Szczepień. Stworzono punkt informacyjno-edukacyjny w Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w celu udzielania porad na temat szczepień ochronnych, w którym był możliwy udział od 22 do 26 kwietnia 2024 r. Edukacją objęto 15 osób. O bezpieczeństwie i skuteczności szczepień rozmawialiśmy również z pacjentami i personelem Zachodniego Centrum Medycznego w Krośnie Odrzańskim, gdzie również zorganizowaliśmy punkt informacyjno-edukacyjny. W tym miejscu nasze stoisko odwiedziło 40 osób. Kolejny punkt informacyjno-edukacyjny, tym razem z zamiarem udzielania porad

Zdjęcia własne: Punkt informacyjno- edukacyjny w Przedszkolu i Żłobku Miejskim w Krośnie Odrz.

z zakresu szczepień ochronnych rodzicom małych dzieci zorganizowaliśmy w Przedszkolu i Żłobku Miejskim w Krośnie Odrzańskim. Edukacją objęto około 30 rodziców.

„Powszechny program szczepień przeciw HPV w Szkołach”

Od 1 września 2024 roku w Polsce ruszył powszechny program szczepień przeciw HPV w szkołach, skierowany do dzieci w wieku od 9 do 14 lat. Program ten jest wspólną inicjatywą Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Zdrowia i ma na celu ochronę przed wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), który może prowadzić do rozwoju nowotworów, takich jak rak szyjki macicy.

Główne cele programu szczepień przeciw HPV w szkołach to ochrona zdrowia dzieci i młodzieży poprzez zapobieganie zakażeniom wirusem HPV, który może prowadzić do rozwoju nowotworów. Program ma również na celu zwiększenie świadomości na temat korzyści płynących ze szczepień wśród rodziców, uczniów i nauczycieli. Dodatkowo, ułatwia dostęp do szczepień poprzez organizację ich na terenie szkół oraz współpracę z placówkami edukacyjnymi i służbą zdrowia w celu skutecznej realizacji programu.

W ramach realizacji programu zachęcano Dyrektorów Szkół Podstawowych, aby przystąpili do programu. Do realizacji programu przystąpiło 18 szkół. Wysyłano liczne pisma oraz zorganizowano szkolenie on-line dot. w/w programu, w którym wzięli udział Dyrektorzy i szkolni koordynatorzy. W szkoleniu uczestniczyły 42 osoby. Kolejne szkolenie przeprowadzono wśród pracowników naszej Stacji, w którym udział wzięło 15 osób.

„Profilaktyka wad postawy”

W ramach „Ogólnopolskiego Dni Tornistra” w roku 2024 przeprowadzono działania edukacyjne oraz uczestniczono w badaniach przeprowadzanych przez pracownika Komórki Organizacyjnej Higieny Dzieci i Młodzieży dotyczących obciążenia uczniów tornistrami/plecakami w szkołach podstawowych. W celu zwrócenia uwagi rodzicom, uczniom i nauczycielom na zjawisko przeciążonych plecaków przekazywano informacje w placówkach oraz zamieszczono w mediach społecznościowych PSSE w Krośnie Odrzańskim.

„Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego”

Podczas przeprowadzanych kontroli w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzano zajęcia edukacyjne wśród uczestników oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących zapobiegania chorobom zakaźnym, przestrzegania zasad zdrowego i bezpiecznego wypoczynku, postępowania w czasie upałów, profilaktyki uzależnień (szczególnie nikotynizm), higieny osobistej, prowadzenia zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania. Zalecano wykorzystywanie materiałów edukacyjnych w pracy bieżącej. Skontrolowano 3 zorganizowane wypoczynki zimowe i 34 zorganizowane wypoczynki letnie w 32 obiektach (niektóre turnusy odbywały się w tym samym obiekcie dlatego liczba skontrolowanych obiektów sezonowych jest mniejsza niż liczba przeprowadzonych kontroli). Edukacją objęto 1232 osób (105 podczas wypoczynku zimowego i 1127 podczas wypoczynku letniego).

W ramach realizacji zadań w zakresie zapewnienia bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży współpracowano z Komendą Powiatową Policji i Komendą Powiatową Straży

Pożarnej w Krośnie Odrzańskim. Przedstawiciele poszczególnych służb uczestniczyli we wspólnych w kontrolach oraz przeprowadzaniu pogadanek.

Zdjęcia własne: Letnie wypoczynki dzieci i młodzieży

Informacje i zdjęcia dotyczące wszystkich wymienionych interwencji programowych i nieprogramowych są regularnie zamieszczane w mediach społecznościowych. Daje nam to możliwość dotarcia z promocją zdrowia do większego grona odbiorców. Nasz profil na Facebooku obserwowany jest przez 1000 osób.

Podsumowanie

- W ramach realizowanych interwencji programowych największym zainteresowaniem cieszą się programy edukacyjne skierowane do młodzieży szkolnej oraz społeczności lokalnej.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krośnie Odrzańskim prowadzi edukacyjną stronę internetową oraz Facebooka. Strony te cieszą się rosnącym zainteresowaniem, dzięki czemu mamy możliwość dotarcia do większej liczby osób w różnym wieku. Daje nam to możliwość szybkiej komunikacji ze społeczeństwem, co niewątpliwie wpływa na skuteczność działań profilaktycznych.
- W roku 2024 przeprowadzono 123 wizytacje.

Opracował: Paulina Oblńska – młodszy asystent Promocji Zdrowia

12.Działalność kontrolno-represyjna.

W toku działalności kontrolnej w zakresie sprawowania nadzoru zapobiegawczego i bieżącego nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno–sanitarnymi w obiektach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne oraz działalności przeciwepidemicznej w roku 2024:

- pobrano 358 próbek do badań; w tym 191 próbek wody i 167 próbek żywności,
- przeprowadzono 2175 kontroli sanitarnych (w tym kontrole Covid-19),
- wydano 307 decyzji merytorycznych, 172 decyzje płatnicze,
- wydano łącznie 62 postanowień dotyczących istoty sprawy bądź wynikających z procedur postępowania,
- nałożono 19 mandatów karnych na łączną kwotę 6500 zł.

Opracował: Marta Jaraczewska - starszy asystent